

МЦМС

ГОДИШЕН

ИЗВЕШТАЈ

1998





МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

ИЗВРШЕН ОДБОР

Г. Мирко Спироски, претседател

Г-ѓа Нуриje Кадриу

Г. Зоран Костов

Г. Мухамед Точи

Прота Драги Костадиновски

Зејнула ефенди Фазлиу

Пречесен Михаил Цеков

Г. Иван Тулевски

Г-ца Наташа Габер

Г-ѓа Теута Крашница -Чучкова

Спроведувањето на активностите на МЦМС во текот на 1998 година беше овозможено со поддршка на донаторите:

КОНЗОРЦИУМ ЗА МАКЕДОНИЈА

ICCO */Меѓуцрковна организација за развојна соработка/*, Холандија

DCA */Данска црковна помош/*, Данска

BCEE */Биро за Централна и Источна Европа/*, Холандија

LF */Либерти фондација/*, Холандија

ED */Биро за Европа/*, Холандија

CAID */Христијанска помош/*, Велика Британија

DW */Diakonishes Werk/*, Германија

ВЛАДИНИ И МЕЃУВЛАДИНИ ОРГАНИЗАЦИИ

DGIS */Генерален директорат за меѓународна соработка на Министерството за надворешни работи на Холандија/*

СТРУЧНА СЛУЖБА

Сашо Клековски - ПРОГРАМ-ДИРЕКТОР

Павел Роман Пападимитров - РАКОВОДИТЕЛ

Луција Поповска - РАКОВОДИТЕЛ

Александар Бужаровски - РАКОВОДИТЕЛ

Гонце Јаковлеска - АСИСТЕНТ ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА

Љупчо Кочовски - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Димче Митрески - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Горан Булдиоски - ПОМЛАД ОБУЧУВАЧ

Сунчица Миневска - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Лилјана Алчева-Јовановска - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Тетјана Лазаревска - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Ацо Кочовски - ПРОЕКТ-АСИСТЕНТ

Александар Кржаловски - СИСТЕМ-ПРОГРАМЕР

Тони Гицев - DTP ОРГАНИЗАТОР

Валентина Чичева - АДМИНИСТРАТИВЕН СЕКРЕТАР

Анета Трајковска - РЕЦЕПЦИОНЕР

Весна Богдановска - ХИГИЕНИЧАР

СОРАБОТНИЦИ

БАНКИ

ЗПП - Скопје
жиро-сметка бр. 40100-678-40440

АЛМАКО БАНКА
„Васил Главинов" бб
(мезанин, блок 10), Скопје
Тел. 091/113-200
МЦМС сметка бр. 4878256

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА
кеј „Димитар Влахов" бр. 4, Скопје
Тел. 091/112-077
МЦМС сметка бр. 5733

Ревизор:
PRICEWATERHOUSECOOPER
бул. „Маршал Тито" бр. 12
Палата „Македонија" IV спрат
Тел. 091/116-638
Тел./Факс 091/116-525

МИСИЈА

МАКЕДОНСКИОТ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА (МЦМС) Е НЕВЛАДИНА И НЕПРОФИТНА АСОЦИЈАЦИЈА ШТО РАБОТИ ВО ОБЛАСТА НА ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ, ГРАДЕЊЕ НА СВЕСТА И ОСНОВНА ПОМОШ ВО МАКЕДОНИЈА.

ЦЕЛТА НА МЦМС Е ДА СЕ КОНЦЕНТРИРА НА ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА ЛОКАЛНИТЕ И НАЦИОНАЛНИТЕ ИНИЦИЈАТИВИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ НА ХУМАНИТЕ РЕСУРСИ ВО МАКЕДОНИЈА.

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ, МЦМС ГИ МОБИЛИЗИРА И ОРГАНИЗИРА ЧОВЕКОВИТЕ РЕСУРСИ И МАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА ВО ЗЕМЈАТА И ВО СТРАНСТВО.

МЦМС ЗА АКТИВНОСТИТЕ ОБЕЗБЕДУВА СРЕДСТВА ОД ПОВЕЌЕ АГЕНЦИИ НА СВЕТСКИОТ СОВЕТ НА ЦРКВИТЕ И ОД ВЛАДИНИ И МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ.



ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И МЕТОДИ

Поаѓајќи од генералната цел, МЦМС дефинира три долгорочни цели:

- Промоција на мирот
- Организирање на граѓанското општество и
- Помош на оние што имаат потреба

Активностите се спроведуваат низ шест програмски сектори:

- Граѓанско општество, свест и демократизација;
- Рурален развој;
- Водоснабдување и санитација;
- Вработување и генерирање приходи;
- Здравство и образование и
- Итна помош.

Спроведувањето на активностите се одвива преку:

- Финансиска поддршка на развојни иницијативи/проекти со грантови/заеми
- Обука и консултации
- Информации и
- Застапување и лобирање

МЦМС е запишан во Регистарот на општествени организации и здруженија на граѓаните во Министерството за внатрешни работи, ГУВР Скопје, под реден број 1668, со решение број 10-90/1 од 09.09.1994 година. МЦМС е општествена организација со социјално-хуманитарни цели. Матичен број 4878256.

ПОРАКА ОД РАКОВОДСТВОТО

Петтата година од постоењето на Македонскиот центар за меѓународна соработка ќе биде запаметена по неколку настани. Во оваа, 1998 година, се одржаа третите повеќепартиски избори во Македонија и се изврши прва смена на власта во повеќепартискиот систем. На економски план, трендот на зголемена невработеност се задржа и покрај напорите со посебни законски акти да се подобри состојбата во оваа сфера. Во регионот не беше безбедно. Заканата наречена Косово повторно беше активирана и остана прашање за безбедноста на Македонија до крајот на годината.

На 18 мај 1998 година на МЦМС му беше доделена САД/ЕУ Награда за демократија и граѓанско општество. Оваа награда по повод 50-годишнината од Маршаловиот план и 40-годишнината од Договорот во Рим, САД и ЕУ ја доделија на 50 организации и индивидуи од Централна и Источна Европа како признание на храброста и посветеноста во промоцијата на есенцијалните принципи на демократијата и граѓанското општество. МЦМС беше единствениот добитник на ова признание во Македонија.



Мирко Спироски
ПРЕТСЕДАТЕЛ



Сашо Клековски
ПРОГРАМ-ДИРЕКТОР

МЦМС го заврши своето среднорочно планирање. Среднорочниот план за периодот 1998-2000 година започна да се спроведува. Работата на МЦМС сега се фокусира на одржливиот развој и градењето на свеста наместо на развојот и рехабилитацијата кои беа во фокусот во периодот од 1995 до 1997 година. Генералната *цел на организацијата од развој на човековите и материјалните* ресурси, се концентрира на поддршка и развој на локалните и националните иницијативи за унапредување на одржливиот развој на хуманите ресурси во Македонија.

МЦМС ја основа Македонската развојна фондација за претпријатија (МРФП) како дел од напорите за поголемо влијание во секторот на вработување и остварување приходи.

И покрај извесните задоцнувања во одобрувањето на среднорочниот план на МЦМС, проектното портфолио во текот на 1998 година е зголемено за 23.08% во однос на 1997 година. Со приближно 36 милиони МКД буџет, остварени се 80 проекти со кои се опфатени повеќе маргинализирани групи: селаните, жените, етничките малцинства, хендикепираните и нивните организации.

МЦМС посвети адекватно внимание и на развојот на својот персонал преку организирање скроени курсеви и индивидуални обуки.

Во рамките на соработката со донаторите, одржана е првата средба на Извршната група на Конзорциумот. Средбата се одржа во Скопје.

И соработката со властите на национално ниво се карактеризираше со поволен развој. Со Министерството за правда е остварена соработка за Законот за здруженија на граѓани и фондации, а со Министерството за финансии за Законот за данок на додадена вредност. Законот за здруженија на граѓани и фондации е прв успешен пример за лобирање и застапување.

Извештајот за работата и Финансискиот извештај се преглед на достигнувањата и развојот на МЦМС.

Dear Award Winner

You are one of fifty organisations and individuals to receive a US-EU Democracy and Civil Society Award, which commemorates the 50th anniversary of the Marshall Plan and the 40th anniversary of the Treaty of Rome. On behalf of the United States of America and the European Union, we are delighted to recognise your courage and commitment to the promotion of the essential principles underlying democracy and civil society.

Your efforts provide encouragement and inspiration to us all. We are pleased that the prize of $20,000 will permit you to continue your invaluable work in pursuit of our common goals.

We wish you every success in the future,

William Clinton

Jacques Santer

Tony Blair

UNITED STATES

EUROPEAN UNION



Democracy and Civil Society Award

In recognition of achievements in promoting democratic values and a civil society this award is presented to

MCIC

The courage and commitment of reformers in the Former Yugoslav Republic of Macedonia have been an outstanding example to all of us. These Democracy and Civil Society Awards symbolize the continuing commitment of the United States and the European Union to support democracy, reform and civil society.

ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

ВОДОСНАБДУВАЊЕ И САНИТАЦИЈА

Програма за водоснабдување на селата



ЗДРАВСТВО И ОБРАЗОВАНИЕ

Основно и здравствено образование за групите во неповолна и маргинализирана положба



ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО, СВЕСТ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА

Програма за граѓанско општество

Други и останати програмски активности



ОСНОВАЊЕ НА МАКЕДОНСКАТА РАЗВОЈНА ФОНДАЦИЈА ЗА ПРЕТПРИЈАТИЈА



ВО 1998 ГОДИНА МЦМС РАБОТЕШЕ ВО ТРИ ОСНОВНИ ПРОГРАМСКИ СЕКТОРИ СО ТРИ ПРОГРАМИ, НО СПРОВЕДЕ И ДРУГИ АКТИВНОСТИ.



ПРОГРАМА ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ НА СЕЛАТА

ОПШТА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ НА СЕЛАТА Е ДА СЕ ПРИДОНЕСЕ ВО СОЗДАВАЊЕТО НА УСЛОВИ ЗА ЖИВОТ ВО СЕЛАТА, ЗА СИТЕ КОИ ЖИВЕАТ ВО НИВ.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА Е ПОДОБРУВАЊЕ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕТО ЗА ЛУЃЕТО ВО СЕЛАТА. ПРОГРАМАТА ИМА ЗАДАЧА ДА ГИ СТИМУЛИРА СЕЛСКИТЕ ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА СНАБДУВАЊЕТО СО КВАЛИТЕТНА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ ЗА ЛУЃЕТО; ДА ГО ПОДДРЖИ РЕАЛИЗИРАЊЕТО НА ДОНАЦИИ ЗА ОБНОВУВАЊЕ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕТО ЗАЕДНО СО ТОА ШТО ЌЕ ГО ОБЕЗБЕДАТ СЕЛАНИТЕ, ЛОКАЛНИТЕ И НАЦИОНАЛНИТЕ ВЛАСТИ И ЛОКАЛНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА; И ДА ГО СТИМУЛИРА ОСНОВАЊЕТО НА ЛОКАЛНО БАЗИРАНИ „ЗДРУЖЕНИЈА ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ НА СЕЛАТА“.

Според новата територијална поделба на општините и според воспоставените критериуми на Програмата за водоснабдување на селото, во 1998 година беа опфатени 53 општини од централниот и источниот дел од земјата и тоа: Прилеп, Долнени, Кривогаштани, Витолиште, Тополчани, Куманово, Липково, Старо Нагоричане, Клечовце, Орашац, Крива Паланка, Ранковце, Кратово, Свети Николе, Лозово, Велес, Чашка, Извор, Богомила, Градско, Пробиштип, Злетово, Неготино, Демир Капија, Радовиш, Подареш, Конче, Валандово, Гази Баба - Скопје, Арачиново, Илинден, Петровец, Кисела Вода-Скопје, Сопиште, Студеничани, Зелениково, Карпош-Скопје, Кондово, Сарај, Ѓорче Петров, Чаир-Скопје, Чучер-Сандево, Крушево, Кочани, Облешево, Чешиново, Оризари, Зрновци, Штип, Карбинци, Кавадарци, Росоман и Конопиште.



Во текот на 1998 година, МЦМС одобри вкупно 18 проекти во Програмата за водоснабдување на села. Со нив беа опфатени 18 села. Со спроведувањето на проектите здрава вода за пиење добија 5.211 корисници. Според националниот состав, најголемиот дел од корисниците (66,15%) се Македонци, а останатите (33,85% од корисниците)се припадници на етничките малцинствата.

Со Програмата за водоснабдување на селата во 1998 година беа изградени или опремени: 3 пумпни станици, 2 каптажи, изградени беа 540 м³ резервоарски простор (11 резервоари) и 18.950 м' цевовод.



Вкупната вредност на поддржаните проекти изнесува 42.275.799 МКД. МЦМС учествуваше со 18.855.569 МКД, (44,60%) обезбедени од ICCO и Liberty foundation. Останатите средства се обезбедени од страна на селаните, локалните претпријатија и државата.

ВО 1998 ГОДИНА ПРОГРАМАТА БЕШЕ НАСОЧЕНА КОН ЖИТЕЛИТЕ НА СЕЛАТА ВО МАКЕДОНИЈА, СО СПЕЦИФИЧНО ФОКУСИРАЊЕ НА РЕГИОНИТЕ КОИ ИМААТ ПРОБЛЕМИ СО ВОДОСНАБДУВАЊЕТО. ДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ НА ПРОГРАМАТА БЕА ОКОЛУ 5.200 ЖИТЕЛИ ОД 18 СЕЛА КОИ ИМААА ПРОБЛЕМИ СО ВОДОСНАБДУВАЊЕТО.

СЕЛО ГОРНО СЕЛО, ДОЛНЕНИ

„ЗНАЕВ ДЕКА НА ОНИЕ КОИ НЕМАА ДОВЕРБА ИМ Е ПОТРЕБНО ДА ВИДАТ НЕШТО КОНКРЕТНО. КОГА ЗАПОЧНАА ЗЕМЈЕНИТЕ РАБОТИ ВО СЕЛОТО И КОГА МАШИНИТЕ ГИ ОДМИНУВАА КУЌИТЕ НА ОНИЕ КОИ НЕ ГО ПЛАТИЈА САМОПРИДОНЕСОТ, ЛУЃЕТО ЗАПОЧНАА ДА СЕ КОЛЕБААТ. ПОЧНАА ДА ИНТЕРВЕНИРААТ, ДА БАРААТ ДА БИДАТ ВКЛУЧЕНИ ВО МРЕЖАТА", ВЕЛИ МИЛЕ СТАМЕНКОСКИ

Иако звучи малку неверојатно, можеби и тажно, дел од граѓаните на оваа држава, на прагот на новиот XXI век сè уште не можат да ги почувствуваат благодетите на нормалниот живот. Добар дел од луѓето кои останале да живеат на село сè уште мораат да одат на селската чешма да наполнат вода за пиење.

До скоро, и жителите на Горно Село, Долнени (Прилеп), со вода се снабдуваа на истиот начин. Од крајот на ноември 1998 година, за среќа, оваа состојба се промени.

Горно Село се наоѓа во подножјето на Златоврв, општина Долнени. Од градот Прилеп е оддалечено околу 18 км. Во селото постојано живеат 50 жители, а повремено доаѓаат триесетина. Миграцијата селоград го сторила своето. Селото се испразнило и во него останале жителите од постарата генерација. Како старечко село, Горно Село е поддржано со средства од Либерти фондацијата. Ретки се младите луѓе кои основале семејство и решиле да живеат во Горно Село.



Миле Стаменкоски, неговата сопруга и едногодишното синче се едно од ретките млади семејства кои одлучиле да живеат во селото. „Сè почна со една мала иницијатива", вели Миле Стаменкоски, еден од иницијаторите за изградбата на водоводот. „И покрај лошите услови, за жал, селаните не покажаа доволно желба за решавање на прашањето на водата во селото. Првиот пат кога се собравме да се договориме дали со поддршка на МЦМС ќе се обидеме конечно да го решиме нашиот проблем, како што тоа го направија другите села, селаните не беа многу расположени да се прифатат на оваа работа. Како и секаде, постоеја неколку кои беа решени да ја искористат приликата".

Секако, претходно требаше да се реши дилемата дали ќе се реконструираат постоечките чешми со квалитетна вода или ќе се направи секундарна мрежа. Селаните, исто така, имаа обврска да направат пристапен пат до местото каде што ќе се одвиваат градежните работи и да учествуваат со работна рака онаму каде што нема да биде возможно тоа да се направи со механизација. По расчистувањето на овие работи, тие се договорија изградбата да ја поддржат со свои средства во висина од 2.000 МКД по семејство. И така, земјените работи во Горно Село започнаа.

„Знаев дека на оние кои немаа доверба им е потребно да видат нешто конкретно. Кога започнаа земјените работи во селото и кога машините ги одминуваа куќите на оние кои не го платија самопридонесот, луѓето започнаа да се колебаат. Почнаа да интервенираат, да бараат да бидат вклучени во мрежата. За оние што покасно решија да го платат својот дел од самопридонесот решивме да ја зголемиме сумата. Таа е 3.200 МКД. А оние кои ќе се вклучат уште подоцна, ќе мораат да платат околу 5.000 МКД."

„Водата е големо олеснување, едноставно не се споредува она порано со ова сега", вели Гордана, сопругата на Миле покажувајќи на чешмата во кујната. Го напуштаме селото сместено во подножјето на Златоврв. Испраќајќи нè, Миле ни ги покажува двата рибника што ги направил. Ни ги кажува своите планови за во иднина и своите надежи дека повремените жители ќе станат постојани и дека за селото и за неговите жители ќе дојдат подобри времиња. Сигурно е дека уште многу треба да се работи во Горно Село за да се создаде сликата што Миле ја има во главата, но нешто е направено и тоа ги придвижува луѓето, им ја враќа вербата во себе, им покажува дека тие можат успешно да ги решат и другите проблеми што со години ги тиштат.

СЕЛО КРУПИШТЕ, КАРБИНЦИ

Дека неорганизираноста, недовербата и немотивираноста на селаните можат да им направат само лоша услуга, може да се види од примерот на селото Крупиште, Карбинци. Овие три обесхрабрувачки елементи придонесоа за нефункционирање на водоводната мрежа цели 11 години.

И покрај недостатокот на вода за пиење, иницијативата за решавање на проблемот на водоснабдување не ја покренаа селаните туку општината Карбинци. Проектот во кој се вклучи МЦМС овозможи изработка на пумпна станица и санација на дел од уличната водоводна мрежа. Единаесетгодишното нефункционирање на водоводната мрежа предизвика дополнителни, непланирани активности.

Селаните активно се вклучија во спроведувањето на активностите. Денес тие имаат доволни количини квалитетна вода за пиење. Индивидуалните приклучоци се направени од страна на комуналното претпријатие на општината, со поставување водомери. На овој начин ќе се обезбедат услови за правилно одржување на водоводот.

СЕЛО ДЕБРИШТЕ, РОСОМАН

Ако го посетевте селото Дебриште, општина Росоман, кон средината на 1998 година ќе можевте да видите слика што не е карактеристична за селата во оваа нова општина. На селската чешма се собрале десетина жени и ви се чини како со себе да ги понеле сите садови во кои може да се наполни вода.

Селото Дебриште, сместено во југозападниот дел од општината Росоман и 15 км оддалечено од градот Кавадарци, со своите 166 жители, во средината на 1998 година беше единственото село од оваа општина што го немаше решено проблемот со водоснабдувањето.



Двете селски чешми со мала штедрост не само што не ја даваа потребната количина за селаните и нивната стока, не само што беа оддалечени од куќите, туку и водата од нив не беше бактериолошки исправна.

Ако ги прашате жените собрани околу чешмата „како сте"?, ќе одговорат како една: „Како можеме да бидеме, со оваа мака, да се пере на средсело на чешма како во претходниот век". Сепак, од немајкаде, некои од жителите што се отселиле од селото пред многу години започнале да се враќаат. „Јас се вратив уште пред пет години", вели една жена. Тема Манева има нешто повеќе од 40 години, две деца од кои едното завршило средно образование, а другото втора година средно школо. „Јас не сум од селово", вели таа, „мојот сопруг е роден тука. Кога се зедовме, некое време живеевме тука, а потоа се преселивме во Кавадарци. Мажот ми имаше државна работа, не беше лошо платен, јас не работев. Успеавме да направиме куќа во градот, си ги дадовме сите заштедени пари за тоа. По некое време работите тргнаа надолу. Пари сè помалку, започнаа принудни одмори, сè додека не се затвори фирмата. Моравме да се вратиме назад. Најтешко беше да им објасниме на децата дека се враќаме во село. Тие не беа навикнати на овој начин на живот. Куќата на родителите на мажот ми каде што сега живееме беше многу пропадната, а ние немавме пари да ја реновираме, нема вода куќата, како што нема во ниту една куќа во селото, ама што да се прави. Сега се занимаваме со земјоделие за да преживееме и се надеваме дека барем водоводот ќе го направат, и барем основното, водата да ја имаме. Најтешко било, како што велат старите: „да имаш па да немаш!" - вели Тема Манева. А водоводот, приказна за себе. Иницијативниот одбор на селото за изградба на водовод успеал да обезбеди средства за изградба на водоводната линија како и за набавка и монтажа на цевки. МЦМС ги обезбеди средствата за изградба на резервоарот. И кога сè се чинеше дека ќе биде во најдобар ред, селаните не можеа да се договорат кој ќе ги направи последните 70 метри од доводниот цевовод. За ова им беше потребен цел месец. Со големи напори, се постави цевоводот, се испроба резервоарот и системот беше пуштен во функција.

СЕЛОТО КРУПИШТЕ, ЛОЦИРАНО НА САМИОТ ПАТ ШТИП-КОЧАНИ, Е ОДДАЛЕЧЕНО 9 КМ. ОД ОПШТИНСКИОТ ЦЕНТАР КАРБИНЦИ, БРОИ ЧОО ЖИТЕЛИ. ЦЕЛИ 11 ГОДИНИ ОВИЕ ЛУЃЕ КОРИСТЕЛЕ БАКТЕРИОЛОШКИ НЕИСПРАВНА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ ОД ЕДНА ЧЕШМА И НЕКОЛКУ ПЛИТКО КОПАНИ БУНАРИ.

ОСНОВНО И ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ГРУПИТЕ ВО НЕПОВОЛНА И МАРГИНАЛИЗИРАНА ПОЛОЖБА

ПРОГРАМАТА Е НАСОЧЕНА КОН ДЕВОЈКИТЕ И ЖЕНИТЕ, ДЕЦАТА И МЛАДИНЦИТЕ, ПОСЕБНО ВО РУРАЛНИТЕ И СУБУРБАНИТЕ ПОДРАЧЈА КАКО И КОН ПРИПАДНИЧКИТЕ НА ВЕРСКИТЕ И ЕТНИЧКИТЕ МАЛЦИНСТВА; ДЕЦАТА И МЛАДИНЦИТЕ СО ПОСЕБНИ ОБРАЗОВНИ ПОТРЕБИ: ДЕЦА И МЛАДИНЦИ СО ПРЕЧКИ; АСОЦИЈАЛНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛИЗИРАНИ ДЕЦА И МЛАДИНЦИ КОИ СЕ ОТКАЖАЛЕ ОД ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ КОИ СЕ НЕВРАБОТЕНИ; МЛАДИТЕ КОИ СЕ ЖРТВИ НА ЗАВИСНОСТИТЕ И СИДАТА, ДЕЦАТА И МЛАДИНЦИТЕ ЖРТВИ НА СЕКСУАЛНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ПРОСТИТУЦИЈА И БЕЗДОМНИЦИ И СТАРИ ЛИЦА.

ОПШТА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА Е ДА СЕ ПОДОБРИ ПРИСТАПОТ КОН ОСНОВНОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА ГРУПИТЕ ВО НЕПОВОЛНА И МАРГИНАЛИЗИРАНА ПОЛОЖБА, А ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА НИВНАТА САМОУВЕРЕНОСТ И САМОПОМОШ ВО КОНТЕКСТ НА СИРОМАШТИЈАТА И НЕВРАБОТЕНОСТА.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА Е ДА СЕ ПОТТИКНАТ МОЖНОСТИ И ДА СЕ ДАДЕ ДОВОЛНО ВИСОК ПРИОРИТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИТЕ ПОТРЕБИ НА ГРУПИТЕ ВО НЕПОВОЛНА И МАРГИНАЛИЗИРАНА СОСТОЈБА, ПРИЛАГОДЕНИ НА ПОТРЕБИТЕ И ЈАЗИКОТ НА „УЧЕНИКОТ", ФОКУСИРАНИ НА ЧОВЕЧКИТЕ И ГРАЃАНСКИТЕ ВРЕДНОСТИ, ЕТИКАТА И ОСНОВНИТЕ ВЕШТИНИ.

Задачи на Програмата се: да се даде висок приоритет на образовните потреби на девојките и жените, посебно во руралните подрачја; да се подобри капацитетот на предшколско и основно образование за подобрување на квалитетот и ефикасноста, посебно со развој на „наставни планови според потребите на учениците" и методи кои се фокусираат на човечките и граѓанските вредности, етика и основни вештини, со промоција на образование за посебни потреби и со нагласок на стекнување на вредности и насоки поддржувачки за демократско граѓанство и живот во мултикултурно општество; да се поддржи понатамошниот развој на рани детски програми и услуги, посебно преку поддршка на поширока свест меѓу лидерите во заедниците, НВО, работодавците, родителите, здруженијата на учители и директори и локални власти; да се поддржи проширувањето на писменоста, постписменост и основни образовни програми за возрасни преку различни и флексибилни модели на испорака и програми фокусирани врз стекнување практични вештини за секојдневниот живот и вработување; да се поддржи обука преку пракса и иновативни обуки за вештини за подобрување на самопомош во контекст на сиромаштијата, невработеноста и економската несигурност; да се зајакнат можностите за основно образование за групите во неповолна и маргинилизирана положба, со поддршка на програми прилагодени на потребите и јазикот на ученикот и со соодветна употреба на локалните ресурси и информации; да се промовира здравствено образование за девојките и жените, како и превентивни образовни програми против употреба на дрога, алкохол и тутун, СИДА и други „болести убијци"; да се јакне капацитетот на невладините организации за иницијативи и активности од основното и здравственото образование; да се мобилизира поддршка за основно и здравствено образование за сите, од сите главни институции и актери и да се одржи политичка и јавна посветеност во стремежите за основно и здравствено образование за сите преку зајакнување на соработката со медиумите, креатори на јавното мислење, со НВО, со парламентарни и со развојни партнери.



МЦМС одобри 27 пријави за проекти. Одобрените пријави, според формите на активности, можат да се поделат во неколку типови проекти. Одобрени се 4 проекти за техничка помош, 2 чија активност е меѓународната соработка, 3 од областа на информирањето, 2 за застапување и лобирање, далеку помногубројни се проектите за обука што вклучуваат курсеви за описменување, за здравствена едукација и за преквалификација на учесниците.

КУРС ЗА ОПИСМЕНУВАЊЕ, САЖМ

Кон крајот на 1998 година МЦМС го одобри проектот „Курс за описменување" на Сојузот на албанската жена во Македонија, огранок во Скопје.

Истражувањето што оваа организација го спроведе по системот „од врата до врата" ги опфати девојките и жените Албанки на возраст до околу 45 години.

Официјално, процентот на неписмено население во Македонија изнесува 14%, а најголем дел од нив се жени. Затоа со локално делување во Скопје и со организирање на курс за описменување, САЖМ-огранок Скопје се обидува да даде придонес во решавањето на овој проблем. Целта е да се поддржи процесот на еманципација и основните потреби на жените, да се описменат неписмени девојки и жени, да се социјализираат и да се отвори можност за нивно вработување.

Анкетираните неписмени жени изјавуваат дека најмногу ги боли неможноста да им помогнат на своите деца при совладувањето на училишните обврски: „... Ми иде да пукнам од с'клет кога син ми не знае да го напише домашното, а јас гледам немо во тетратката и како да не гледам ништо", вели една од анкетираните жени.

Образованието е клучна алка за еманципацијата на жената, а образуваната жена е неопходна потреба како за семејството така и за поширокаата заедница. Со Курсот за описменување група од 50 девојки и жени - Албанки ќе завршат 4 одделенија основно образование, а друга група жени кои имаат незавршено основно образование ќе го довршат осумгодишното школување, ќе добијат свидетелства, а со тоа и можност за пријавување во Бирото за вработување, обезбедување државна здравствена заштита и евентуално вработување.

КУРС ЗА КРОЕЊЕ И ШИЕЊЕ, „МЕСЕЧИНА" - ДЕБАР

Дебарскиот огранок на Хуманитарното и добротворно здружение на Ромите „Месечина" направи анкета меѓу ромската популација во Дебар. Анкетата покажа дека еден од најголемите проблеми што ги тишти Ромите е невработеноста, посебно на жените, и нискиот стандард на живеење. Веројатноста дека дел од кандидатките, по завршување на курсот, ќе обезбедат вработување во претпријатието „Новост" од Дебар уште повеќе ја зголемува мотивираноста кај жените Ромки. Курсот се спроведува во просториите на Текстилниот комбинат „Новост" од Дебар. Наместо планираните 30 жени кои требаше да го посетуваат курсот, поради зголемениот интерес одлучено е посетата на курсот да им се овозможи на 45 жени.



Делумното надминување на проблемите и вклучувањето на жената-Ромка во општествениот живот оваа организација го гледа во едукацијата на оваа популација и во нејзината доквалификација или преквалификација. Одржувањето курсеви за кроење и шиење е еден од начините да се дојде до одреден степен на квалификаци-

По завршување на курсот, кандидатките ќе полагаат пред комисија и оние кои што успешно ќе го положат тестот ќе имаат можност да конкурираат за вработување.

ОФИЦИЈАЛНО, ПРОЦЕНТОТ НА НЕПИСМЕНО НАСЕЛЕНИЕ ВО МАКЕДОНИЈА ИЗНЕСУВА 14%, А НАЈГОЛЕМ ДЕЛ ОД НИВ СЕ ЖЕНИ. ЗАТОА СО ЛОКАЛНО ДЕЛУВАЊЕ ВО СКОПЈЕ И СО ОРГАНИЗИРАЊЕ НА КУРС ЗА ОПИСМЕНУВАЊЕ, САЖМ - ОГРАНОК СКОПЈЕ СЕ ОБИДУВА ДА ДАДЕ ПРИДОНЕС ВО РЕШАВАЊЕТО НА ОВОЈ ПРОБЛЕМ.

ПРОГРАМА ЗА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО

ОПШТА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО (ПГО) Е ПОНАТАМОШНО ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И МОБИЛИЗАЦИЈА И ЈАКНЕЊЕ НА ПОСТОЈНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ СО ПОДДРШКА ЗА ПРОШИРУВАЊЕ НА НИВНИТЕ АКТИВНОСТИ ПО ОБЕМ И ПО ГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ И ПОДОБРУВАЊЕ НА НИВНИОТ ОПЕРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА СЕ: ДА СЕ ПОДДРЖАТ АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ПОТРЕБИ НА ПОМАЛИТЕ И НОВИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО; ДА СЕ ОВОЗМОЖИ ПЕРСОНАЛОТ И АКТИВИСТИТЕ НА ОВИЕ ОРГАНИЗАЦИИ ДА СЕ ЗДОБИЈАТ СО ОСНОВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ И ОРГАНИЗАЦИОНИ ВЕШТИНИ ЗА ВРЕМЕ НА КОРИСТЕЊЕТО НА ПОНУДЕНИТЕ УСЛУГИ; ДА СЕ ОБУЧАТ СЛУЖБЕНИЦИ ОД ПОГОЛЕМИТЕ НЕВЛАДИНИ ОРГАНИЗАЦИИ ШТО ДЕЛУВААТ КАКО ЧАДОР ОРГАНИЗАЦИИ; ДА СЕ ПОМОГНЕ ВО ОБЕЗБЕДУВАЊЕТО ФИНАНСИСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА ЗА АКТИВНОСТИ ЗАСНОВАНИ НА ЗАЕДНИЦАТА, НА НИВО И ВО СОПСТВЕНОСТ НА ЧЛЕНСТВОТО; ДА СЕ РАЗВИЕ КАПАЦИТЕТОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И ПРИМЕНА НА ТАКВИ АКТИВНОСТИ.

ЦЕЛНА ГРУПА СЕ НЕВЛАДИНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ВО МАКЕДОНИЈА, А ОСОБЕНО ОНИЕ ОД ОБЛАСТА НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА И НА МЕЃУЕТНИЧКИТЕ ОДНОСИ, ЖЕНИТЕ И ЖЕНСКИТЕ ПРАВА, ЕКОЛОГИЈАТА И ЗДРАВСТВОТО.

Вкупно 30 НВО биле корисници на директна поддршка од МЦМС во текот на 1998 година и тоа: 15 во Канцеларијата за поддршка на НВО (14 од претходните години) и 15 во Фондот за мали проекти; 250 НВО биле опфатени со информирањето (објавени во Адресар и на листа за дистрибуција на НВО билтен); во обуката спроведувана од МЦМС учествувале 243 активисти на невладини организации, кои остариле вкупно 261 учество на курс.

Со Програмата се спроведуваа четири типа активности: Канцеларија за поддршка на НВО (КНВО), информации, обука, и Фонд за мали проекти (ФМП).



КУРС ЗА ИР/ОЈ ЗА НВО ОД ЈУГОЗАПАДНА МАКЕДОНИЈА

Во текот на спроведувањето на Програмата за граѓанско општество 1995-1998 година Одделението за развој на граѓанското општество организираше повеќе типови курсеви и тоа: за користење на компјутери, основно канцелариско работење, раководење со проектен циклус и институционален развој (ИР) и организациско јакнење (ОЈ) за избрана група невладини организации.

Потребите за обука на НВО во Македонија беа идентификувани во 1996 година со анкета за потребите од обука.



Со цел да се создадат услови за меѓусебно поврзување на НВО, МЦМС организираше курсеви за НВО на регионално ниво.

Курсот за ИР/ОЈ придонесе кон спроведување на политиката на јакнење на локалните НВО. Беа опфатени 16 претставници од 9 локални организации од југозападна Македонија, поконкретно од Охрид, Струга, Ресен и од околните места.

Учесниците активно се вклучија во работата. За тоа како и колку научиле зборуваат нивните импресии: „Во образецот за пријава на курсот стоеше дека оној што ќе го посетува курсот за ИР/ОЈ треба да има претходно искуство. Јас се сметав себеси за такво лице“, вели Арта Емуш, од ЕД „Натура“. „На курсот дознав дека немам толку многу искуство и познавање на овие работи како што си мислев претходно.“

Иако претставници на невладини организации со различен сектор на делување, и генерациски доста различни, 16-те членови на оваа група сосема добро се согласуваа. Дискусиите за тоа како сè што слушнале да го применат во својата организација продолжуваа и на паузите. Во однос на материјалот и начинот на презентација можеби најилустративна е оценката на Решад Арслановски од ЕД „Тишкинец“ од с. Подгорци. „Јас сум комплетно поразен, мислев дека знам многу повеќе“, изјави за време на оценувањето на курсот. „Ваквите курсеви е потребно да ги организирате и во другите институции, и во владините, не само во невладините. Ова што тука се случуваше во претходните три дена за мене беше снаоѓање во НВО светот и во животот“, заврши Решад.

Овој курс отвори нови празнини за дел од учесниците. Уште во текот на курсот, а и во подоцнежните контакти со МЦМС, тие изразија желба за нови курсеви кои ќе им помогнат поефикасно да ја завршуваат работата во нивните организации, а со тоа да се зголеми и ефектот во организирањето на граѓанското општество воопшто.

КУРС ЗА КАНЦЕЛАРИСКО И АРХИВСКО РАБОТЕЊЕ ЗА СОЈУЗОТ НА СЛЕПИ

Курсот за канцелариско работење, генерално, се вклопува во напорите да се поттикне организирањето на граѓанското општество во Македонија и да им се овозможи на постојните организации кои им помагаат на хендикепираните лица да зајакнат и да го подобрат квалитетот на својата работа. Потребата од обука е поизразена доколку се има предвид дека Сојузот се прилагодува кон новите услови на дејствување како невладина организација, сервис на визуелно хендикепираните лица и дека постојано ги проширува своите активности.

Сојузот на слепите на РМ и неговите основни организации, и покрај долгогодишното постоење, немаа развиен систем на чување и архивирање на документите така што специфична обука од овој вид беше повеќе од неопходна.

На курсот учествуваа 17 претставници од Сојузот на слепите на РМ и неговите основни организации од Скопје, Струмица, Прилеп, Битола, Кочани, Охрид, Штип, Гевгелија и Кичево, кои се обучија за основните вештини за основите од архивско и канцелариско работење.

„ВАКВИТЕ КУРСЕВИ Е ПОТРЕБНО ДА ГИ ОРГАНИЗИРАТЕ И ВО ДРУГИТЕ ИНСТИТУЦИИ, И ВО ВЛАДИНИТЕ, НЕ САМО ВО НЕВЛАДИНИТЕ. ОВА ШТО ТУКА СЕ СЛУЧУВАШЕ ВО ПРЕТХОДНИТЕ ТРИ ДЕНА ЗА МЕНЕ БЕШЕ СНАОЃАЊЕ ВО НВО СВЕТОТ И ВО ЖИВОТОТ“, РЕЧЕ АРСЛАНОСКИ ОД „ТИШКИНЕЦ“, С. ПОДГОРЦИ

ЕКО КАМП ПЛАЧКОВИЦА, ЕД „ЈАВОР", С. ЗРНОВЦИ

ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА ЕКО КАМПОТ ЕД „ЈАВОР" ОД ЗРНОВЦИ СМЕТААТ ДЕКА НА ОВОЈ НАЧИН ЌЕ СЕ ДАДЕ МОЖНОСТ ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО ОВОЈ ДЕЛ НА ПЛАНИНАТА ПЛАЧКОВИЦА ШТО ЌЕ ПРИДОНЕСЕ ЗА ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ НА ОПШТИНАТА ЗРНОВЦИ. ОСВЕН ТОА, ЌЕ ПРОДОЛЖИ И ЈАВНАТА КАМПАЊА ЗАПОЧНАТА ОД ОВА ЕКОЛОШКО ДРУШТВО ЗА СНАБДУВАЊЕ СО КВАЛИТЕТНА, ЗДРАВА И ЧИСТА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ.

Во рамките на Фондот за мали проекти МЦМС го поддржа проектот „Еко камп Плачковица" на ЕД „Јавор" од Зрновци.

Еко кампот имаше меѓународен карактер и цел да се лобира за прогласување на регионот Плачковица како природен резерват или како национален парк.

Организаторите на еко кампот изработија научна студија врз основа на резултатите добиени од истражувањата. Студијата ќе биде доставена до Министерството за урбанизам, градежништво и заштита на животната средина и ќе има за цел укажување дека со прогласувањето на течението на за реката за природен резерват или национален парк ќе биде спречено понатамошното негативно делување на човекот.

Организаторите на Еко кампот ЕД „Јавор" од Зрновци сметаат дека на овој начин ќе се даде можност за развој на туризмот во овој дел на планината Плачковица, што ќе придонесе за економскиот развој на општината Зрновци. Освен тоа, ќе продолжи и јавната кампања започната од ова еколошко друштво за снабдување со квалитетна, здрава и чиста вода за пиење.

На Еко кампот му претходеа и ќе следуваат по него и други активности како што се: одржување трибини, печатење летоци, плакати и друг пропаганден материјал, снимање на филм за резултатите од еко кампот, лобирање и сл.

Во деновите на викендот на Еко кампот присуствуваа и околу 150 посетители. По завршените теренски испитувања беше одржана трибина.



Членовите на научниот тим ги изнесоа своите првични согледувања и одговараа на прашањата на посетителите.

Заеднички став и заклучок на членовите на научниот тим е дека станува збор за еколошки здрава и чиста животна средина. Меѓутоа, целата убавина ќе ја снема доколку продолжи масовното сечење на шумата од страна на шумските стопанства и локалното население. Досегашната сеча услови намалување на водата во реката Зрновка и во реките Морошка и Видовишка. Ако се продолжи со вакво темпо, ќе дојде до исчезнување на огромен број растителни и животински видови.

ДРУГИ И ОСТАНАТИ ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

Надвор од планираните активности по програмите, спроведени се уште 4 проекти: 2 јавни дебати (за Законот за Данок за додадена вредност-ДДВ и за перспективите на развојната соработка меѓу Холандија и Македонија), еден проект за Законот за здруженија на граѓани и фондации што опфати одржување на трибини и издавање брошура за НВО за постапката за пререгистрација според новиот Закон, како и еден покомплексен проект за човековите права во Македонија.

ИНФОРМАЦИИ И ПУБЛИКАЦИИ ОД НАДЕЖНО МРФП

ПРОГРАМА ЗА ИНФОРМАЦИИ И ПУБЛИКАЦИИ

Општа цел на Програмата е подобрување на информирањето за ситуацијата, условите, предизвиците и невладините програми и потребите на Македонија во странство и во земјата и да се создадат услови за мобилизација на ресурси.

Цел на Програмата е обезбедување регуларен тек на информации за ситуацијата, условите, предизвиците и невладините програми и потребите на Македонија во странство и во земјата и подобрување на внатрешниот тек на информации.

Целна група на програмата се сите целни групи на МЦМС како и меѓународните НВО, владините институции, политичките партии, Универзитетот, медиумите, ССЦ и персоналот.

Во текот на 1998 година МЦМС продолжи да го издава МЦМС Билтенот и Прилог за информациите од Македонија и од Балканот. Издадени се и дистрибуирани 6 броја од овие публикации.

Издаден е и Годишниот извештај на МЦМС за 1997 година. Со него беа обезбедени информации за работењето на организацијата во текот на 1997 година.

МЦМС континуирано контактираше со печатените и со електронските медиуми во Македонија. Резултат на тоа се 18 објавени написи за МЦМС во печатените медиуми, како и 32 информации за МЦМС презентирани на електронските медиуми.

ОСНОВАЊЕ НА МАКЕДОНСКАТА РАЗВОЈНА ФОНДАЦИЈА ЗА ПРЕТПРИЈАТИЈА

МЦМС започна активности за постигнување на поголемо влијание (импакт) во секторот на вработување и остварување приходи. Како дел од напорите за поголемо влијание во секторот на вработување и остварување приходи МЦМС, ја основа Македонската развојна фондација за претпријатија (МРФП). Македонската развојна фондација за претпријатија е последователна активност на Програмата за селски развојни иницијативи (ПСИ) и на Програмата за поттикнување на вработувањето.



Согласноста за поддршка на основањето на МРФП беше постигната помеѓу МЦМС и Амбасадата на кралството Холандија, на 25 мај 1998. МЦМС донесе Одлука за основање на МРФП на 12 јуни 1998 година, а ја дополни на 17 септември 1998 година.

Со МРФП управува Одбор на старатели кој го сочинуваат старатели избрани од управниот орган на МЦМС. Членови на Одборот на старатели се: Мирко Спироски, претседавач (МЦМС), Газменд Кадриу, заменик-претседавач (АКХ), Зоран Костов (Можности), Весна Стојанова (ИОО), Илија Бошков (Радобанк), Томче Тасевски (Алмако Банка), Герман Филков. Одборот на старатели на МРФП ја одржа својата 1 конститутивна седница на 28 септември 1998 година. МРФП е регистрирана во Регистарот на здруженија на граѓани и фондации под Рег. бр. 15 на 25 ноември 1998 год., со Решение на Основниот суд во Скопје (бр. 25/98). МРФП ќе ги спроведува финансиските услуги преку финансиски посредници. МРФП, претставувана од Сашо Клековски, застапник на МРФП, и Кралската амбасада на Холандија, претставувана од Хенк Хејнен, амбасадор во Република Македонија, склучија договор за финансирање на Програмата за микро и мали претпријатија, за период од 10 декември 1998 до 10 декември 2000, во износ од околу 8.9 милиони холандски гулдени.

Договорот беше склучен на 10 декември 1998 година.

СОГЛАСНОСТА ЗА ПОДДРШКА НА ОСНОВАЊЕТО НА МРФП БЕШЕ ПОСТИГНАТО ПОМЕЃУ МЦМС И АМБАСАДАТА НА КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА НА 25 МАЈ 1998 ГОДИНА. МЦМС ДОНЕСЕ ОДЛУКА ЗА ОСНОВАЊЕ НА МРФП НА 12 ЈУНИ 1998 ГОДИНА, А ЈА ДОПОЛНИ НА 17 СЕПТЕМВРИ 1998 ГОДИНА.

СТРУКТУРА И РАЗВОЈ НА МЦМС

ЧЛЕНОВИ НА СОБРАНИЕТО

КОЛЕКТИВНИ ЧЛЕНКИ НА МЦМС

1. Хуманитарна организација „Хомос“ (Хомос)
2. Хуманитарно и добротворно здружение на Ромите „Месечина“ (Месечина)
3. Хуманитарна организација „Ел Хилал“ (Ел Хилал)
4. Хелсиншки комитет за човекови права (ХКЧП)
5. Движење на екологистите на Македонија (ДЕМ)
6. Младински совет на Македонија (МСМ)
7. Сојуз на студентите при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (ССУКМ)
8. Организација на жените на Македонија (ОЖМ)
9. Сојуз на организациите на жените во РМ (СОЖМ)
10. Сојуз на албанската жена во Македонија (САЖМ)
11. Сојуз на пензионерите на Македонија (СПМ)

ЧЛЕНОВИ НА СОБРАНИЕТО

1. Г. Мирко Спироски претседател
2. Г-ѓа Нуриje Кадриу (САЖМ)
3. Г-ѓа Муќерем Руси (САЖМ)
4. Г. Зоран Костов (МСМ)
5. Г-ца Анета Андонова (МСМ)
6. Г. Точи Мухамед (Месечина)
7. Г. Арифи Сељам (Месечина)
8. Г. Рамадан Сејфулов (Хомос)
9. Г. Ќани Рамадан (Хомос)
10. Г. Абдурауф Пруси (Ел Хилал)
11. Г. Бехиџудин Шехапи (Ел Хилал)
12. Г. Андон Марковски (СПМ)
13. Г. Вите Исјановски (СПМ)
14. Г-ца Биљана Стевановска (ДЕМ)
15. Г. Свето Стефановски (ДЕМ)
16. Г-ѓа Васка Калинска (СОЖМ)
17. Г-ѓа Савка Тодоровска (СОЖМ)
18. Г-ѓа Јорданка Куситасевска (ОЖМ)
19. Г-ѓа Надежда Герасимова (ОЖМ)
20. Г. Мето Јовановски (ХКЧП)
21. Г-ѓа Хатице Исљами (ХКЧП)
22. Г. Митко Кржовски (ССУКМ)
23. Г. Сашо Стрезоски (ССУКМ)

ИЗВРШЕН ОДБОР

1. **Г. Мирко Спироски, претседател**
   доктор на медицински науки,
   професор на Медицинскиот факултет

2. **Г-ѓа Нуриje Кадриу (САЖМ)**
   наставник, претставник на огранокот на Сојузот на албанската жена на Македонија во Скопје

3. **Г. Зоран Костов (МСМ)**
   новинар и главен и одговорен уредник на весникот „Студентски збор“

4. **Г. Мухамед Точи (Месечина)**
   невработен, член во претседателството на ХДЗР „Месечина“

5. **Прота Драги Костадиновски (МПЦ)**
   старешина на Соборната црква „Св. Климент Охридски“- Скопје и генерален секретар на „Милосрдие“, агенција на Македонската православна црква

6. **Зејнула ефенди Фазлиу (ИВЗ)**
   референт во Мешихатот на Исламската верска заедница

7. **Пречесен Михаил Цеков (ЕМЦ)**
   свештеник на Евангелско - методистичката црква во Струмица

8. **Г. Иван Тулевски**
   невропсихијатар, шеф на Центарот за превентива и лекување на болестите на зависности

9. **Г-ца Наташа Габер**
   доктор на политички науки, истражувач во Универзитетскиот центар за меѓуетнички односи

10. **Г-ѓа Теута Крашница-Чучкова**
    уредник коментатор во Македонското радио, мировен активист

ПЕРСОНАЛ НА МЦМС

На крајот на 1998 година МЦМС броеше вкупно 17 вработени. На тимот на МЦМС му се приклучија: Анета Трајковска (библиотекар /рецепционер, февруари 1998 година), Горан Булдиоски (обучувач, мај 1998 година), Сунчица Миневска и Лилјана Алчева Јовановска (обучувачи, септември 1998 година), додека Бесим Небиу, проект - асистент го напушти МЦМС во јуни 1998 година.



Спроведени се повеќе скроени курсеви и тоа: за финансиско раководење и буџетирање (април), за институционален развој и организациско јакнење (јули), за одржливост (септември), за градење тим (октомври).

Курсевите за финансиско раководење и буџетирање и за одржливост ги посетија сите вработени, курсевите за институционален развој и организациско јакнење и за градење тим беа организирани за средното раководство, додека индивидуално беа посетени курсевите за финансиски систем и софтвер, мобилизација на фондови, промоција на економски и социјални права и траект за институционален развој и организациско јакнење.

Курсевите ги спроведе организацијата Управување за развојни фондации (МДФ), Еде, Холандија.



СОРАБОТКА И КООРДИНАЦИЈА

Во 1998 година продолжи нагорниот тренд во односите на МЦМС со целните групи.

Односите со властите, на национално ниво, се развиваа исто така поволно. Со Министерството за правда е остварена соработка за Законот за здруженија на граѓани и фондации, а со Министерството за финансии за Законот за данок на додадена вредност. Законот за здруженија на граѓани и фондации е прв успешен пример за лобирање. Согласно одлуката на Конзорциумот за Македонија, што беше донесена на III-та редовна средба, ова тело се среќава еднаш на три години. Секоја година се среќава Извршната група на Конзорциумот која ја сочинуваат Европа деск, DCA, CAID и МЦМС. Извршната група на Конзорциумот ја одржа својата прва средба во април во Скопје. На средбата учествуваа Европа деск, DCA, ССЦ Оддел IV, AG KED и МЦМС. Како гости учествуваа и претставници од Diaconia Agape, Албанија. Во ноември е одржана работна средба со Г. Карел Рихтер, претседавач на Конзорциумот.



САД/ЕУ НАГРАДА ЗА ДЕМОКРАТИЈА И ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО

На 18 мај 1998 година, во приватната резиденција на британскиот амбасадор, на МЦМС му беше доделена САД/ЕУ Наградата за демократија и граѓанско општество. На доделувањето на наградата, освен членовите на ИО и дел од персоналот на МЦМС, присуствуваа амбасадорите на земјите членки на ЕУ во Македонија. САД/ЕУ Наградата за демократија и граѓанско општество е воспоставена минатата година по повод 50-годишнината од Маршаловиот план и 40-годишнината од Римските договори.

Наградата е големо признание за досегашната работа на Македонскиот центар за меѓународна соработка, но и предизвик за работењето во иднина. Заради поттикнување на натамошниот развој на демократијата и граѓанското општество, МЦМС одлучи наградата во износ од 20.000 УСД да ја употреби за основање на Фонд за награда за придонес во развојот на граѓанското општество на локално „grassroots" ниво. Доделувањето на оваа награда МЦМС ќе ја координира со претставниците на ЕУ и САД.



ЗАРАДИ ПОТТИКНУВАЊЕ НА НАТАМОШНИОТ РАЗВОЈ НА ДЕМОКРАТИЈАТА И ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО, МЦМС ОДЛУЧИ НАГРАДАТА ВО ИЗНОС ОД 20.000 УСД ДА ЈА УПОТРЕБИ ЗА ОСНОВАЊЕ НА ФОНД ЗА НАГРАДА ЗА ПРИДОНЕС ВО РАЗВОЈОТ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО НА ЛОКАЛНО „GRASSROOTS" НИВО.

PRICEWATERHOUSECOOPERS



PricewaterhouseCoopers
ul: "Marshal Tito" 12
"Palata Makedonija" IV floor
PO Box 355
91000 Skopje
Republic of Macedonia
Telephone +389 91 116 638
+389 91 111 012
+389 91 110 623
Facsimile +389 91 116 525

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

До Македонски центар за Меѓународна Соработка
Хуманитарна Асоцијација - Скопје

1. Извршивме економско-финансиска ревизија на консолидираниот биланс на состојба на Македонски Центар за Меѓународна Соработка Хуманитарна Асоцијација - Скопје за годината завршена на 31 Декември 1998 и 1997 година и на соодветните извештаи за приходите и расходите и паричниот тек, прикажани на страните од 2 до 14. Одговорноста за овие финансиски извештаи е на раководството на МЦМС. Нашата обврска е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи базирано на нашето испитување.

2. Економско-финансиска ревизија ја извршивме во согласност со Меѓународните Стандарди на ревизијата. Овие стандарди бараат ние да ја планираме и извршуваме ревизијата со цел да добиеме доволно сигурност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Економско-финансиската ревизија вклучува испитување докази што ги поткрепуваат износите и прилозите во финансиските извештаи, врз основа на тестирање. Економско-финансиската ревизија исто така вклучува оценка на користените сметководствени принципи и значајни проценки направени од раководството, како и проценка на презентацијата на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизијата обезбедува доволна основа за нашето мислење.

3. Според наше мислење, финансиските извештаи во сите материјални аспекти реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Македонски Центар за Меѓународна Соработка - Хуманитарна Асоцијација - Скопје на ден 31 Декември 1998 и 1997 година, билансот на приходите и расходите и паричниот тек, подготвени во согласност со Меѓународните Сметководствени Стандарди.

PricewaterhouseCoopers

Скопје, 25 Март 1999

СКОПЈЕ

PricewaterhouseCoopers



ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИОТ ИЗВЕШТАЈ

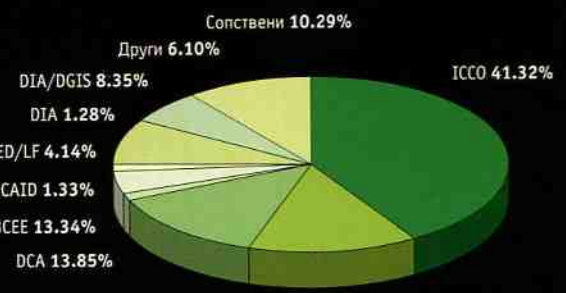
Програм директорот е обврзан со актите на МЦМС (член 45 од Правилникот за финансиско работење, дел. број 01 - 54 / 1 - 1997 и член 23 од Правилникот за водење сметководство, дел. број 01-108/2-1995), да го подготви Финансискиот извештај кој дава објективен и реален преглед на состојбата на работите на МЦМС на крајот на секоја финансиска година.

Тој е исто така одговорен за внатрешната финансиска контрола, за чување на средствата на МЦМС и за превенција и откривање на злоупотребата и други нерегуларности.

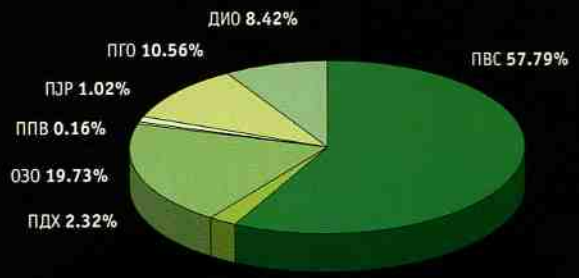
Во подготовката на овој финансиски извештај, Програм директорот има осигурено дека е употребувана и постојано применувана соодветна сметководствена политика, дека се следени применливите сметководствени стандарди и дека се направени разумни и умни судови.

Сашо Клековски
Програм директор

ИЗВОРИ НА ПОДДРШКА НА МЦМС



КАКО МЦМС ЈА УПОТРЕБИ ПОДДРШКАТА



КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
на ден 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1998	1997
А. СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Основни средства	2	20.614	22.789
Нематеријални вложувања	3	350	0
Обновливи фондови	4	9.306	11.048
Вкупно постојани средства		30.270	33.837
Обртни средства			
Парични средства		8.459	1.184
Залихи		360	0
Аванси		462	1.866
Побарувања од купувачите		8	1.831
Кратк. финан. побарувања		12.596	12.412
Други краткорочни побарувања		4.680	1.166
Други побарувања		73	9.325
Вкупно обртни средства		26.636	27.784
Активни временски разграничувања		2.239	9.767
Вкупно активни времен. разгран.		2.239	9.767
Вкупно средства		**59.145**	**71.388**
Б. ОБВРСКИ			
Краткорочни обврски			
Добавувачи		4.331	5.122
Други краткорочни обврски		2.568	2.718
Вкупно краткорочни обврски		6.899	7.840
Долгорочни финансиски обврски		6.387	10.045
Вкупно долг. финансиски обврски		6.387	10.045
Пасивни временски разграничувања		9.838	9.899
Вкупно пасивни времен. разгран.		9.838	9.899
Вкупно Обврски		**23.124**	**27.784**
Фондови и резерви			
Фондови		33.806	41.466
Ревалоризирана резерва		2.215	2.138
Вкупно фондови и резерви		36.021	43.604

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ
за годината завршена на 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1998	1997
А. ПРИХОДИ			
Донации и грантови			
Конзорциум за Македонија			
ICCO		21.266	26.990
DCA		7.129	4.316
BCEE		6.866	6.863
CAID		683	853
ED/DIA		0	6.184
NCCC		0	1.649
ED/CDR		0	275
ED/LF		2.133	1.371
DIA		656	656
Вкупно Конзорциум за Македонија		38.732	49.157
Владини и меѓувладини организации			
DIA/DGIS		4.295	6.500
Останати владини и меѓувладини		3.140	0
Вкупно владини и меѓувладини орг.		7.435	6.500
Останати			
Вкупно останати		0	531
Вкупно донации и грантови		**46.167**	**56.188**
Камати		2.054	1.060
Позитивни курсни разлики		1.885	2.228
Вонредни приходи		834	109
Сопствени приходи		520	234
Пренесени приходи од минатата година		0	5.346
Вкупно приходи		**51.460**	**65.165**
Б. РАСХОДИ			
Добротворни расходи			
Програма за водоснабдување на селата	6	19.702	17.652
Програма за селски иницијативи		0	1.261
Програма за достоин. на хендикепирани	7	790	2.555
Програма за образ. и здравст. образ.	8	6.725	0
Програма за поттикнување на вработув.		55	0
Програма за јакнење на Ромите	9	349	6.380
Програма за цивилно општество	10	3.601	3.154
Други програмски активности	11	2.869	0
Вкупно добротворни расходи		34.091	31.002
Набавна вредност	12	1.584	0
Вкупно набавна вредност		1.584	0
Отпис на обновливи фондови		0	12.020
Вкупно отпис на обновливи фондови		0	12.020
Оперативни расходи			
Информации и публикации	13	1.206	842
Оперативни расходи	14	22.239	18.342
Вкупно оперативни расходи		23.445	19.185
Вкупно расходи		**59.120**	**62.208**
БИЛАНС		**(7.660)**	**2.958**

З А Б Е Л Е Ш К И

ЗАБ.1: РЕЗИМЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ПОЛИТИКА

а) Основа за подготовка

Финансискиот извештај на МЦМС е подготвен во согласност со законските стандарди во Македонија и со стандардите издадени од Комитетот за меѓународни сметководствени стандарди.

Финансискиот извештај е изготвен во согласност со концептот на набавната цена.

Основите на сметководствената политика се уредени со следниве акти на МЦМС: Правилник за водење на сметководството бр. 01-108/2-1995; Уредба за водење на сметководството бр. 05-110/2-1995; Уредба за начинот и роковите за вршење попис и усогласување на сметководствената со стварната состојба, бр. 05-112/1-1995; Уредба за начинот и постапката за пресметување на амортизацијата и нематеријалните вложувања бр. 05-111/3-1995 и Аналитички контен план на МЦМС бр. 05-71/2-1995.

б) Консолидација

Финансискиот извештај се однесува на МЦМС и на Конзорциумот за Македонија. МЦМС не управува со Конзорциумот за Македонија, меѓутоа средствата, на Конзорциумот се резервирани за МЦМС.

в) Основни средства

Основните средства се ревалоризираат периодично во текот на годината со промена на официјалните коефициенти за ревалоризација, засновани на стапката за порастот на цените на производителите на индустриските производи. Таквите коефициенти се применуваат на набавната или на ревалоризационата вредност и на исправката на вредноста. Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се книжи во корист на ревалоризационата резерва.

Амортизацијата се пресметува почнувајќи од наредната година, на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

Применетиот коефициент за ревалоризација на основните средства, набавени во поранешните години, изнесува 0.086%.

Набавките на основните средства во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените основни средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Амортизацијата на основните средства се пресметува по стапки, не пониски од стапките пропишани со закон, кои се одредени така што набавната или ревалоризираната вредност на основните средства да се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на основните средства. Пропишаните стапки на амортизација кои се во примена се:

Згради	4%
Мебел и опрема	11-20%
Возила	16% и 25%

г) Грантови за основните средства

МЦМС одобрува грантови за колективните членови и другите НВО за набавка на основни средства за нивните потреби. Одредени основни средства остануваат сопственост на МЦМС, но истите се сметани како расходи на МЦМС и не се вклучени во постојаните средства во билансот на состојбата, бидејќи суштинската сопственост е со колективните членови и НВО.

д) Приходи и расходи од продажба

Приходите и расходите од продажба на основните средства се вклучени во билансот на приходите и расходите, како сопствени приходи.

ѓ) Фондовско сметководство

МЦМС ги следи процедурите на фондовското сметководство со кое изворите за различни цели (програми, проекти) се класифицирани во согласност со специфичните цели, задачи и активности.

Ова се прави во согласност со регулативите, рестрикциите и ограничувањата, побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Собранието и Извршниот одбор на МЦМС.

е) Донации

Донациите доделени за програмата и оперативните расходи во извештајот се вклучени во приходите.

Донациите во 1998 година се специфично ограничени, во согласност со регулативите побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Извршниот одбор.

ж) Локално мобилизирани средства

МЦМС мобилизира локални средства кои не се предмет на сметководството на МЦМС, но се круцијални за успехот на МЦМС.

з) Добротворни трошоци

Добротворните трошоци ги вклучуваат трошоците за поддршка на проектите и обуката, пренесени на корисниците, односно не вклучувајќи ги оперативните трошоци.

ѕ) Оперативни трошоци

Оперативните трошоци ги вклучуваат трошоците направени од МЦМС за спроведување на редовните активности, и тоа: трошоци за персонал, транспорт, комуникации и општи трошоци (работа на раководството, меѓународна соработка, стручно усовршување и други).

Во оперативните трошоци се издвоени одделно трошоците направени за Информации и публикации.

и) Централно - административни и финансиски услуги (ЦАФУ)

ЦАФУ ги вклучуваат платите и трошоците на централното раководство и административниот и финансиски персонал и соодветен дел од оперативните трошоци.

ј) Пензиски план

Ниту еден формален или неформален пензиски план не е во функција во МЦМС. Владата на Македонија е одговорна за пензискиот фонд. МЦМС регуларно придонесува кон националниот фонд за пензиско и инвалидско осигурување.

к) Курсни разлики

МЦМС најголем дел од фондовите ги прима во германски марки (ДЕМ), додека најголем дел од трошоците се остваруваат во македонски денари (МКД). Функционалните валути се ДЕМ и МКД. Сметководствените белешки се водат во МКД, и делумно, во ДЕМ.

За целите на известувањето се употребува македонскиот денар (МКД).

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во денари по курсот кој важел на денот на билансот на состојбата. Курсните разлики настанати во текот на годината се искажуваат во билансот на успехот како приходи или расходи.

Листа на курсните рати за МКД на 31 декември

Земја	Валута	1998	1997	1996
Германија	DM 100	3098.3709	3092.4812	2663.4000
Холандија	NLG 100	2749.9591	2744.2369	2372.7100
Швајцарија	SFR 100	3796.7437	3811.4831	3062.9100
В. Британија	GBP 1	87.1107	92.2178	69.9596
САД	USD 1	51.9008	55.4204	41.4106
Данска	DKK 100	813.7871	811.6526	698.8716

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
на ден 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1998	1997
А. СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Основни средства	2	20.614	22.789
Нематеријални вложувања	3	350	0
Обновливи фондови	4	9.306	11.048
Вкупно постојани средства		30.270	33.837
Обртни средства			
Парични средства		8.459	1.184
Залихи		360	0
Аванси		462	1.866
Побарувања од купувачите		8	1.831
Кратк. финан. побарувања		12.596	12.412
Други краткорочни побарувања		4.680	1.166
Други побарувања		73	9.325
Вкупно обртни средства		26.636	27.784
Активни временски разграничувања		2.239	9.767
Вкупно активни времен. разгран.		2.239	9.767
Вкупно средства		**59.145**	**71.388**
Б. ОБВРСКИ			
Краткорочни обврски			
Добавувачи		4.331	5.122
Други краткорочни обврски		2.568	2.718
Вкупно краткорочни обврски		6.899	7.840
Долгорочни финансиски обврски		6.387	10.045
Вкупно долг. финансиски обврски		6.387	10.045
Пасивни временски разграничувања		9.838	9.899
Вкупно пасивни времен. разгран.		9.838	9.899
Вкупно Обврски		**23.124**	**27.784**
Фондови и резерви			
Фондови		33.806	41.466
Ревалоризирана резерва		2.215	2.138
Вкупно фондови и резерви		36.021	43.604

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ
за годината завршена на 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1998	1997
А. ПРИХОДИ			
Донации и грантови			
Конзорциум за Македонија			
ICCO		21.266	26.990
DCA		7.129	4.316
BCEE		6.866	6.863
CAID		683	853
ED/DIA		0	6.184
NCCC		0	1.649
ED/CDR		0	275
ED/LF		2.133	1.371
DIA		656	656
Вкупно Конзорциум за Македонија		38.732	49.157
Владини и меѓувладини организации			
DIA/DGIS		4.295	6.500
Останати владини и меѓувладини		3.140	0
Вкупно владини и меѓувладини орг.		7.435	6.500
Останати			
Вкупно останати		0	531
Вкупно донации и грантови		**46.167**	**56.188**
Камати		2.054	1.060
Позитивни курсни разлики		1.885	2.228
Вонредни приходи		834	109
Сопствени приходи		520	234
Пренесени приходи од минатата година		0	5.346
Вкупно приходи		**51.460**	**65.165**
Б. РАСХОДИ			
Добротворни расходи			
Програма за водоснабдување на селата	6	19.702	17.652
Програма за селски иницијативи		0	1.261
Програма за достоин. на хендикепирани	7	790	2.555
Програма за образ. и здравст. образ.	8	6.725	0
Програма за поттикнување на вработув.		55	0
Програма за јакнење на Ромите	9	349	6.380
Програма за цивилно општество	10	3.601	3.154
Други програмски активности	11	2.869	0
Вкупно добротворни расходи		34.091	31.002
Набавна вредност	12	1.584	0
Вкупно набавна вредност		1.584	0
Отпис на обновливи фондови		0	12.020
Вкупно отпис на обновливи фондови		0	12.020
Оперативни расходи			
Информации и публикации	13	1.206	842
Оперативни расходи	14	22.239	18.342
Вкупно оперативни расходи		23.445	19.185
Вкупно расходи		**59.120**	**62.208**
БИЛАНС		**(7.660)**	**2.958**

З А Б Е Л Е Ш К И

ЗАБ.1: РЕЗИМЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ПОЛИТИКА

а) Основа за подготовка

Финансискиот извештај на МЦМС е подготвен во согласност со законските стандарди во Македонија и со стандардите издадени од Комитетот за меѓународни сметководствени стандарди.

Финансискиот извештај е изготвен во согласност со концептот на набавната цена.

Основите на сметководствената политика се уредени со следниве акти на МЦМС: Правилник за водење на сметководството бр. 01-108/2-1995; Уредба за водење на сметководството бр. 05-110/2-1995; Уредба за начинот и роковите за вршење попис и усогласување на сметководствената со стварната состојба, бр. 05-112/1-1995; Уредба за начинот и постапката за пресметување на амортизацијата и нематеријалните вложувања бр. 05-111/3-1995 и Аналитички контен план на МЦМС бр. 05-71/2-1995.

б) Консолидација

Финансискиот извештај се однесува на МЦМС и на Конзорциумот за Македонија. МЦМС не управува со Конзорциумот за Македонија, меѓутоа средствата, на Конзорциумот се резервирани за МЦМС.

в) Основни средства

Основните средства се ревалоризираат периодично во текот на годината со промена на официјалните коефициенти за ревалоризација, засновани на стапката за порастот на цените на производителите на индустриските производи. Таквите коефициенти се применуваат на набавната или на ревалоризационата вредност и на исправката на вредноста. Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се книжи во корист на ревалоризационата резерва.

Амортизацијата се пресметува почнувајќи од наредната година, на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

Применетиот коефициент за ревалоризација на основните средства, набавени во поранешните години, изнесува 0.086%.

Набавките на основните средства во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените основни средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Амортизацијата на основните средства се пресметува по стапки, не пониски од стапките пропишани со закон, кои се одредени така што набавната или ревалоризираната вредност на основните средства да се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на основните средства. Пропишаните стапки на амортизација кои се во примена се:

Згради	4%
Мебел и опрема	11-20%
Возила	16% и 25%

г) Грантови за основните средства

МЦМС одобрува грантови за колективните членови и другите НВО за набавка на основни средства за нивните потреби. Одредени основни средства остануваат сопственост на МЦМС, но истите се сметани како расходи на МЦМС и не се вклучени во постојаните средства во билансот на состојбата, бидејќи суштинската сопственост е со колективните членови и НВО.

д) Приходи и расходи од продажба

Приходите и расходите од продажба на основните средства се вклучени во билансот на приходите и расходите, како сопствени приходи.

ѓ) Фондовско сметководство

МЦМС ги следи процедурите на фондовското сметководство со кое изворите за различни цели (програми, проекти) се класифицирани во согласност со специфичните цели, задачи и активности.

Ова се прави во согласност со регулативите, рестрикциите и ограничувањата, побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Собранието и Извршниот одбор на МЦМС.

е) Донации

Донациите доделени за програмата и оперативните расходи во извештајот се вклучени во приходите.

Донациите во 1998 година се специфично ограничени, во согласност со регулативите побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Извршниот одбор.

ж) Локално мобилизирани средства

МЦМС мобилизира локални средства кои не се предмет на сметководството на МЦМС, но се круцијални за успехот на МЦМС.

з) Добротворни трошоци

Добротворните трошоци ги вклучуваат трошоците за поддршка на проектите и обуката, пренесени на корисниците, односно не вклучувајќи ги оперативните трошоци.

ѕ) Оперативни трошоци

Оперативните трошоци ги вклучуваат трошоците направени од МЦМС за спроведување на редовните активности, и тоа: трошоци за персонал, транспорт, комуникации и општи трошоци (работа на раководството, меѓународна соработка, стручно усовршување и други).

Во оперативните трошоци се издвоени одделно трошоците направени за Информации и публикации.

и) Централно - административни и финансиски услуги (ЦАФУ)

ЦАФУ ги вклучуваат платите и трошоците на централното раководство и административниот и финансиски персонал и соодветен дел од оперативните трошоци.

ј) Пензиски план

Ниту еден формален или неформален пензиски план не е во функција во МЦМС. Владата на Македонија е одговорна за пензискиот фонд. МЦМС регуларно придонесува кон националниот фонд за пензиско и инвалидско осигурување.

к) Курсни разлики

МЦМС најголем дел од фондовите ги прима во германски марки (ДЕМ), додека најголем дел од трошоците се остваруваат во македонски денари (МКД). Функционалните валути се ДЕМ и МКД. Сметководствените белешки се водат во МКД, и делумно, во ДЕМ.

За целите на известувањето се употребува македонскиот денар (МКД).

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во денари по курсот кој важел на денот на билансот на состојбата. Курсните разлики настанати во текот на годината се искажуваат во билансот на успехот како приходи или расходи.

Листа на курсните рати за МКД на 31 декември

Земја	Валута	1998	1997	1996
Германија	DM 100	3098.3709	3092.4812	2663.4000
Холандија	NLG 100	2749.9591	2744.2369	2372.7100
Швајцарија	SFR 100	3796.7437	3811.4831	3062.9100
В. Британија	GBP 1	87.1107	92.2178	69.9596
САД	USD 1	51.9008	55.4204	41.4106
Данска	DKK 100	813.7871	811.6526	698.8716

ЗАБ.2: ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Опис	Згради	Возила	Опрема и мебел	Средства во подгот.	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	16.264	4.017	8.896	0	29.177
Зголемување	0	0	871	1.003	1.874
Ревалоризација	0	0	1	0	1
Трансфер	0	0	0	-871	-871
Намалување	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	16.264	4.017	9.767	132	30.180
Исправка на вредноста					
Состојба на 1 јануари	812	2.552	3.024	0	6.388
Амортизација и ревалориз.	651	882	1.645	0	3.178
Осн. сред. отуѓени во 1997	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	1.463	3.434	4.669	0	9.566
Сегашна вредност					
На 1 јануари	15.452	1.465	5.872	0	22.789
На 31 декември	14.801	583	5.098	132	20.614

ЗАБ.3: НЕМАТЕРИЈАЛНИ ВЛОЖУВАЊА

Опис	1998	1997
Основачки влог МРФП	350.000	0
Вкупно нематеријални вложувања	350.000	0

МЦМС е основач на Македонската развојна фондација за претпријатија. Основачкиот влог на МРФП изнесува 350.000 МКД.

ЗАБ.4: ОБНОВЛИВИ ФОНДОВИ (долгорочни вложувања)

Опис	Заб.	1998	1997
Програма за селски иницијативи (ПСИ)			
Обновливи фондови			
прк. Иницијативи во с. Жировница	бр. 08.02-1/95	0	748,211
прк. Секундарни шумски продукти	бр. 08.02-7/95	698,012	1.677,864
прк. Пчеларство во Азот	96 08 ПСИ 104	0	798,300
прк. Рибник во с. Г. Ѓоновица	96 08 ПСИ 103	850,890	1.330,500
прк. Производство на брикети	97 08 ПСИ 101	1.746,002	2.170,000
Вкупно ПСИ (вкл. останато)		**3.294,904**	**6.724,875**
Програма за поттикнување на вработувањето (ППВ)			
Обновливи фондови			
прк. Мобилна сепарација	97 09 ППВ 102	1.435,860	0
прк. Прозив. на карт. амбалажа	97 09 ППВ 101	1.085,937	0
прк. Ковачка работилница	97 09 ППВ 103	1.888,222	0
прк. Производство на сладолед	96 09 ППВ 102	628,434	1.316,500
прк. Пекарница и слаткарница	96 09 ППВ 103	0	1.169,428
прк. Произв. на пласт. амбалажа	96 09 ППВ 104	802,571	1.331,810
Вкупно ППВ (вкл. останато)	5,841.023	3,817,738	
Програма за достоинство на хендикепирани (ПДХ)			
Обновливи фондови			
прк. Ранка Миланоиќ	бр. 09/95	170,261	505,692
Вкупно ПДХ		**170,261**	**505,692**
ВКУПНО обновливи фондови		**9.306,188**	**11.048,305**

Долгорочните вложувања се заеми од типот обновливи фондови од три програми: Програма за селски иницијативи (ПСИ), Програма за поттикнување на вработувањето (ППВ) и Програма за достоинство на хендикепирани (ПДХ).

ЗАБ.5: АНАЛИЗА НА ФОНДОВИ

Опис	Состојба 1 јан.	Приходи	Расходи	Интер фонд	Состојба 31 дек.
Рестриктирани					
ПВС	167,078	22.080,049	(24.151,286)	1.904.159	0
ППВ,ПСИ	23.575,831	1.865,112	(2.591,840)	0	22.849.103
Грант	0	0	0	0	0
Обновлив фонд	23.575,831	1.865,112	(2.591,840)	0	22.849.103
ОЗО,ПДХ,ПЈР	798,000	9.190,663	(10.190,663)	1.000.000	798.000
Грант	0	9.190,663	(10.190,663)	1.000.000	0
Обновлив фонд	798,000	0	0	0	798.000
ПЦО	805,202	5.467.118	(8.767.575)	0	(2.495.255)
Грант	805,202	5.467.118	(8.767.575)	0	(2.495.255)
ДИО	0	3.023.410	(3.685.878)	137.103	(525.365)
КУС	0	2.270.729	(2.270.729)	0	0
Вкупно рестриктирани	**25.346.111**	**43.897.081**	**51.637.971**	**3.041.262**	**20.626.483**
Нерестриктирани					
Тековни прог. рез.	3.041.262	1.096.494	0	(3.041.262)	1.096.494
Информации	0	211.417	(2.164.585)	0	(1.953.168)
Административен фонд	333.930	6.254.768	(6.254.768)	0	333.930
Фонд за зграда	0	0	0	0	0
Тековни адм. резерви	333.930	6.254.768	(6.254.768)	333.930	
Основни средства	12.744.267	0	0	960.000	13.704.267
Вкупно нерестриктирани	**16.119.459**	**7.562.679**	**8.419.353**	**2.081.262**	**13.181.523**
Постојани резерви					
ВКУПНО	**41.465.570**	**51.459.760**	**60.077.324**	**960.000**	**33.808.006**

ДИРЕКТНИ РАСХОДИ ПО ПРОГРАМИ

ЗАБ.6: ПРОГРАМА ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ (ПВС)

Опис	Заб.	1998	1997
прк. „Водоснабдување на с. Кореница и Годивле"	97 08 ПВС 114	845.963	0
прк. „Водоснабдување на с. Гарниково"	98 08 ПВС 101	427.412	0
прк. „Водоснабдување на с. Горно Село"	98 08 ПВС 102	922.506	0
прк. „Водоснабдување на с. Крупиште"	98 08 ПВС 103	298.497	0
прк. „Водоснабдување на с. Дебриште"	98 08 ПВС 104	849.612	0
прк. „Водоснабдување на с. Владиповци"	98 08 ПВС 105	795.994	0
прк. „Водоснабдување на с. Шоп Рудари"	98 08 ПВС 106	632.098	0
прк. „Водоснабдување на с. Чифлик"	98 08 ПВС 107	1.520.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Корешница"	98 08 ПВС 108	2.180.400	0
прк. „Водоснабдување на с. Четирце"	98 08 ПВС 109	1.150.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Горни Стубол"	98 08 ПВС 110	610.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Горно Дивјаци"	98 08 ПВС 111	1.200.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Црвулево"	98 08 ПВС 112	980.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Г. Барбарево"	98 08 ПВС 113	620.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Борино"	98 08 ПВС 114	1.500.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Прстен"	98 08 ПВС 115	1.200.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Г. Коњари"	98 08 ПВС 116	980.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Кумарино"	98 08 ПВС 117	890.000	0
прк. „Водоснабдување на с. Виниче"	98 08 ПВС 118	2.100.000	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**19.702.482**	**17.652.456**

ЗАБ.7: ПРОГРАМА ЗА ДОСТОИНСТВО НА ХЕНДИКЕПИРАНИ (ПДХ)

Опис	Заб.	1998	1997
прк. „Помош на социјални установи"	97 10 ПДХ 102	0	1.649.181
прк. „Помош на специјални училишта"	97 10 ПДХ 201	0	720.809
прк. „Детска градинка"	98 10 ПДХ 201	263.500	0
прк. „Помош на СОУ Маца Овчарова"	97 10 ПДХ 202	72.000	0
прк. „Инвалидска картичка"	97 10 ПДХ 101	224.347	0
прк. „Рана превенција"	97 10 ПДХ 103	230.000	0
прк. „Прирачник за враб. инвалиди"	97 10 ПДХ 301	0	185.000
ВКУПНО (вкл. останато)		**789.847**	**2.554.990**

ЗАБ.8: ПРОГРАМА ЗА ОСНОВНО И ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ (ОЗО)

Опис	Заб.	1998	1997
прк. „Апарати за читање"	98 10 ОЗО 101	40.000	0
прк. „Курс за описменување"	98 10 ОЗО 102	731.128	0
прк. „Балкански ромски семинар"	98 10 ОЗО 103	636.489	0
прк. „Курсеви за преквалификација"	98 10 ОЗО 104	1.000.000	0
прк. „Курс за кроење и шиење"	98 10 ОЗО 105	428.371	0
прк. „Годишна програма"	98 10 ОЗО 106	1.000.000	0
прк. „Болести на зависност"	98 10 ОЗО 107	275.262	0
прк. „Едукација на млад. Ромска попул."	98 10 ОЗО 108	90.030	0
прк. „Компјутерски курсеви за Роми"	98 10 ОЗО 109	276.870	0
прк. „Превенција на бол. на зависност"	98 10 ОЗО 110	66.000	0
прк. „Семинар - сида, наркоманија"	98 10 ОЗО 111	32.000	0
прк. „Дефектолошка теорија и практика"	98 10 ОЗО 112	20.000	0
прк. „Вработување на инвалиди"	98 10 ОЗО 113	175.000	0
прк. „Советодавна служба за враб. на инв."	98 10 ОЗО 114	180.000	0
прк. „Курсеви за компјутери"	98 10 ОЗО 115	200.000	0
прк. „Информатор Месечина"	98 10 ОЗО 116	55.298	0
прк. „Информатор Хомос"	98 10 ОЗО 117	33.158	0
прк. „Здравствено образов., прва помош"	98 10 ОЗО 118	252.300	0
прк. „Здравствена едукација"	98 10 ОЗО 119	146.980	0
прк. „Едукација за малигни заболувања"	98 10 ОЗО 120	154.575	0
прк. „Рано открив. на малигни заболувања"	98 10 ОЗО 121	126.000	0
прк. „САЖМ: Здравствена едукација"	98 10 ОЗО 122	248.300	0
прк. „Меѓународна соработка на СПМ"	98 10 ОЗО 123	255.000	0
прк. „Јакнење на СПМ во рурални под."	98 10 ОЗО 125	300.000	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**6.724.759**	**0**

ЗАБ.9: ПРОГРАМА ЗА ЈАКНЕЊЕ НА РОМИТЕ (ПЈР)

Опис	Заб.	1998	1997
прк. „Барака Хомос"	10А/95	0	202.276
прк. „Операционал. на Месечина"	22/95	23.714	1.392.054
прк. „Информатор на Месечина"	97 10 ПЈР 101	0	27.136
прк. „Координација на РНВО"	97 10 ПЈР 102	0	26.990
прк. „Опрема за ограноците"	97 10 ПЈР 103	125.000	0
прк. „Здравствено образов. на Ромите"	97 10 ПЈР 201	0	690.550
прк. „Ромско-македонски речник"	97 10 ПЈР 202	0	244.960
прк. „Поттикнување на образованието"	97 10 ПЈР 203	0	3.600.830
прк. „Балканска ромска соработка"	97 10 ПЈР 204	200.000	0
прк. Квиз, „Колку знаеме?"	97 10 ПЈР 205	0	38.450
прк. „Компјутерска обука"	97 10 ПЈР 301	0	156.375
ВКУПНО (вкл. останато)		**348.714**	**6.379.621**

ЗАБ.10: ПРОГРАМА ЗА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО (ПГО)

Опис		1998	1997
прк. „НВО Канцеларија"	96 11 ПГО 100	27.500	0
прк. „Јавна деб. за Закон за здр. на граѓани"	98 11 ПГО 201	10.048	0
прк. „Курсеви за компјутерска обука"	98 11 ПГО 202	273.000	0
прк. „Курс УПЦ - Месечина 98"	98 11 ПГО 203	44.242	0
прк. „Курс УПЦ - Охрид 98"	98 11 ПГО 204	55.240	0
прк. „Курс УПЦ - СОЖМ"	98 11 ПГО 205	47.350	0
прк. „Курс УПЦ - САЖМ"	98 11 ПГО 206	33.272	0
прк. „Курс за компјутерска обука"	98 11 ПГО 207	319.000	0
прк. „Курс за ИР-ОЈ за НВО"	98 11 ПГО 208	37.640	0
прк. „Обука за ромски НВО"	98 11 ПГО 209	101.960	0
прк. „Курс за канцелариско работење"	98 11 ПГО 210	130.858	0
прк. „Курс ИР-ОЈ за југозап. дел од РМ"	98 11 ПГО 211	51.270	0
прк. „Курс за канц.работа-Сојуз на слепи"	98 11 ПГО 212	63.974	0
прк. „Информации (бази на подат., библ.)"	98 11 ПГО 300	73.997	0
прк. „НВО страница"	98 11 ПГО 301	300.000	0
прк. „НВО Билтен"	98 11 ПГО 302	150.000	0
прк. „Адресар на НВО"	98 11 ПГО 303	396.000	0
прк. „Трибини за чов. права"	98 11 ПГО 401	155.110	0
прк. „Кампања за Охридско Езеро"	98 11 ПГО 402	110.580	0
прк. „Форум аналитика"	98 11 ПГО 403	155.000	0
прк. „Еко Журнал"	98 11 ПГО 404	18.223	0
прк. „Жените тоа можат да го направат"	98 11 ПГО 405	138.500	0
прк. „Организациски развој на ЗСМ"	98 11 ПГО 406	51.800	0
прк. „Пробиштипски еко-глас"	98 11 ПГО 407	39.000	0
прк. „Еко камп - Плачковица '98"	98 11 ПГО 408	128.770	0
прк. „Стари лица во потр. по св. права"	98 11 ПГО 409	40.000	0
прк. „Семинар за интеркултурно општ."	98 11 ПГО 410	116.920	0
прк. „Летна меѓународна средба"	98 11 ПГО 411	35.000	0
прк. „Психолошки каракт. на тимот"	98 11 ПГО 412	150.000	0
прк. „Медиум. обука - Ние и новинарите"	98 11 ПГО 413	158.245	0
прк. „Еколошко живеење на хендикеп."	98 11 ПГО 414	88.800	0
прк. „И ние сме деца на мајката Земја"	98 11 ПГО 415	100.000	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**3.601.299**	**3.154.393**

ЗАБ.11: ДРУГИ ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

Опис		1998	1997
прк. „Јавна дебата за Законот за ВАТ"	98 11 ДИО 101	117.116	0
прк. „Закон за НВО"	98 11 ДИО 103	796.160	0
прк. „Човековите права во Македонија"	98 11 ДИО 104	1.955.640	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**2.868.916**	**0**

ЗАБ.12: НАБАВНА ВРЕДНОСТ

Опис		1997	1996
Микро кредит Македонија	98 04 ОРГ 211	835.052	0
прк вТранзицијата и меѓун. соработка"	98 07 СОР 501	211.441	0
прк "Курс за ИР/ОЈ на НВО"	98 07 ЛОП 102	258.411	0
прк „Агринас"	98 07 ЛОП 103	264.154	0
Останато		14.700	0
ВКУПНО		**1.583.758**	**0**

ЗАБ.13: ИНФОРМАЦИИ И ПУБЛИКАЦИИ

Опис	1998	1997
Претплата на весници и списанија	31.524	61.259
Претплата на весници и списанија ЛХБ	14.500	
Годишен извештај 1997 година	492.605	354.734
МЦМС Билтен	215.046	267.831
Документационен центар	434.962	36.100
Знак на МЦМС	0	109.553
Фото и видео	17.391	12.625
ВКУПНО	**1.206.028**	**842.102**

ЗАБ.14: ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Персонал

Опис					1998	1997
Плати						
Програм - директор	(12 мес.)	850.154	27.892	5.428	0	883.474
ОРС	(36 мес.)	1.543.548	151.115	16.284	23.120	1.734.067
ОДХ	(16 мес.)	407.286	38.892	5.428	0	451.606
ОЦО	(36 мес.)	1.757.763	199.913	21.712	2.997	1.982.385
ОИ	(12 мес.)	464.450	42.307	5.428	0	512.185
ОПВ	(12 мес.)	550.194	39.465	5.428	2.020	597.107
АФО	(48 мес.)	1.571.983	153.728	21.712	1.080	1.748.503
ВКУПНО 1998	**(172мес.)**	**7.145.378**	**653.312**	**81.420**	**29.217**	**7.909.327**
ВКУПНО 1997		**5.682.555**	**549.890**	**67.925**	**40.383**	**6.340.753**

Програм - директорот и персоналот на МЦМС се вработени врз основа на договори за работа. Програм - директорот има договор на четири години, а персоналот на одредено време (три години) или на неодредено време.
Персоналот, покрај платите, има право на месечен надоместок за исхрана (25% од просечната плата во земјата) и за превоз и годишен надоместок за годишен одмор (100% од просечната плата во земјата), како и на други надоместоци во согласност со законот, колективните договори и со актите на МЦМС, за сите вработени подеднакво.

Персоналот има право на здравствено и пензиско осигурување во согласност со законите, како и на дополнително здравствено и пензиско осигурување.

Согласно со член 24 од Правилата за редот и однесувањето бр. 01-95/1-1996, персоналот или членовите на нивните потесни семејства не смеат да имаат деловен однос во која било организација што продава, изнајмува и снабдува добра и услуги на МЦМС или е корисник на програмите на МЦМС. Во 1998 година, надвор од трансакциите поврзани со договорите за работа, ниедна трансакција на МЦМС не е поврзана со персоналот.

Опис	1998	1997
Консултантски/експертски услуги		
Преведувачки услуги	200.373	287.176
Адвокатски услуги	268.779	141.007
Економско - финансиска ревизија	640.688	416.581
Надворешна евалуација	0	1.093.757
Надворешни соработници	98.794	
Судски вештачења	42.500	0
Други услуги	15.000	215.213
ВКУПНО	**1.266.134**	**2.153.734**

Опис	1998	1997
Транспорт		
Гориво и масло	251.480	265.195
Патарина	18.447	19.635
Сервис и одржување	380.524	509.764
Регистрација	36.625	43.325
Осигурување	96.244	118.735
Амортизација	882.451	812.459
Изнајмен транспорт	10.253	700
ВКУПНО	**1.676.023**	**1.769.8**
Комуникации		
Пошта	53.649	63.088
Телефон и телефакс	303.446	306.363
Телефакс	0	89.170
Пејџинг и мобил	41.339	32.670
Курирски услуги (ДХЛ)	23.888	82.986
ВКУПНО	**422.322**	**574.277**
Управување - Собрание и Извршен одбор		
Надоместок за седници, патни трошоци, катеринг	274.904	228.774
ВКУПНО	**274.904**	**228.774**
Меѓународна соработка		
3. средба на Конзорциумот за Македонија	190.724	96.924
Меѓусредба на Конзорциумот за Македонија	0	198.074
Биратерална соработка	291.129	364.617
Репрезентација	146.173	75.496
Промоција за награда за демократија и развој на цивилното општество	116.150	0
ВКУПНО (вкл. останато)	**744.176**	**755.111**
Стручно усовршување		
Курс за одржливост	604.295	0
Курс за финансиско раководење	399.243	0
Курс за финансиски систем и софтвер	2.342.865	0
Индивидуална обука	154.717	0
Курс за институционален развој	389.242	0
Курс за градење тим	408.624	0
Курсеви за јазици	9.567	31.955
Курсеви за сметководители	4.010	38.900
Курс за интернет	26.40	66.960
ВКУПНО (вкл. останато)	**4.338.96**	**1.839.403**
Имот		
Енергија	34.760	48.033
Затоплување	55.000	150.333
Комуналии	128.808	118.154
Амортизација	650.570	599.055
Осигурување	26.123	43.002
ВКУПНО	**890.264**	**958.577**

Опис	1998	1997
Канцелариски услуги		
Хартија	122.821	140.244
Тонер	198.800	101.861
ДТП материјали	47.459	50.008
Други канц. материјали	118.680	46.484
Материјал за хигиена	48.803	35.891
Ситен инвентар	177.238	68.096
Сервис и одржување	89.028	156.351
Софтвер	44.866	176.479
Изнајмена опрема	7.006	0
Амортизација на опрема	1.645.467	1.462.141
Осигурување на опрема	54.427	43.130
ВКУПНО	**2. 549.594**	**2.363.625**
Други трошоци		
Судски такси	59.900	66.966
Вонредни расходи	1.692.686	50.911
ВКУПНО	**1.752.586**	**117.877**
Финансиски услуги		
Провизија, ЗПП	30.026	30.105
Банкарска провизија	154.086	125.988
Банкарска провизија	11.088	9.847
Камати	135.700	405.721
Негативни курсни разлики	3.665	668.861
ВКУПНО	**414.545**	**1.240.522**
ВКУПНО ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ	**22.238.835**	**18.342.466**

ЗАБ.15: РАСПРЕДЕЛБА НА ОПЕРАТИВНИТЕ РАСХОДИ

Оперативните расходи се делат на директни (програмски) и индиректни (ЦАФУ). МЦМС има воспоставено систем за евиденција на трошоците според активноста која ги причинила. Оперативните расходи се поделени на следниот начин:

-Трошоците за персонал се поделени според извештаите и белешките за реализираните работни часови. Трошоците за повремениот персонал, вклучувајќи ги преводите и адвокатските услуги се распоредени според намената утврдена со договорите.

-Трошоците за транспорт се поделени според евиденцијата за употреба на возниот парк на МЦМС.

-Трошоците за потрошен материјал и други расходи (банкарски провизии и др.) се поделени според евиденцијата.

-Амортизацијата е поделена врз основа на опремата во употреба во одредена активност и употреба на раб. простории пресметани врз основа на употребени м².

Оперативни расходи

	Вк.	%	ПВС	ПСИ	ППВ	ПДХ	ПЈР	ПЦО	Инфо.	ЦАФУ
Персонал										
Програм - директор	883	4.0	0	0	0	0	0	0	264	619
ОРС	1.734	7.8	983	751	0	0	0	0	0	0
ОПВ	597	2.7	0	417	0	0	0	0	180	0
ОДХ	451	2.0	0	0	451	0	0	0	0	0
ОЦО	1.982	8.9	0	0	0	1.883	99	0	0	0
ОИ	512	2.3	0	0	0	0	0	512	0	0
АФО	1.748	7.9	0	0	0	0	0	213	0	1.535
Стручно оспособ.	4.338	19.5	251	251	125	376	0	125	0	3.209
Консултант. услуги	1.266	5.7	0	311	0	0	0	0	0	954
Комуникации	422	1.9	0	0	0	0	0	0	0	422
Транспорт	1.676	7.5	453	120	28	210	0	18	42	802
Управување	274	1.2	0	0	0	0	0	0	0	274
Меѓународна сораб.	744	3.3	0	0	0	0	0	0	0	744
Канцелариски услуги	2.549	11.5	56	68	41	988	0	36	0	1.357
Имот	890	4.0	104	104	52	157	0	52	0	418
Финансиски услуги	414	1.9	207	0	91	41	33	0	0	41
Други трошоци	1.752	7.9	0	0	0	0	0	0	0	1.752
ВКУПНО	**22.238**		**2.055**	**2.023**	**790**	**3.657**	**132**	**958**	**486**	**12.133**
[%]		100	9.2	9.1	3.6	16.4	0.6	4.3	2.2	54.6

Индиректни расходи

Индиректните расходи ги сочинуваат расходите за информации и ЦАФУ.

Индиректните расходи се покриени со приходите остварени за таа намена и со пресметката на трошок во износ од 8% на приходите од донациите и грантовите распределени за соодветните програми.

Опис	1998	1997
Расходи		
Информации	0	2.164.585
ЦАФУ	0	12.133.823
ВКУПНО	**0**	**14.298.408**

Вкупни расходи по програми

Опис	Вкупно	ПВС	ПСИ	ППВ	ПДХ	ПЈР	ПЦО
Директни расходи							
Грант/наб. вред.	35.673	19.702	55	7.861	3.601	2.869	1.583
Оперативни трошоци	9.146	2.055	2.023	790	3.657	132	486
Вкупно	44.820	21.758	2.079	8.652	7.258	3.002	2.069
Индиректни расходи							
Вкупно	8.043	3.599	512	1.538	1.508	683	200
ВКУПНО	**52.863**	**25.357**	**2.591**	**10.190**	**8.767**	**3.685**	**2.270**

Финансискиот извештај е апстракт.
Комплетниот извештај е достапен во МЦМС

ВОДОСНАБДУВАЊЕ И САНИТАЦИЈА

Програма за водоснабдување на селата - 1998 година

Бр.08 ПВС	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Водосн. на с. Гарниково	с. Гарниково, Кавадарци	110 жители	Изградба на нов водовод	03.98 - 10.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 887.412 427.412	Завршен
102	Водосн. на с. Горно Село	с. Горно Село, Долнени	80 жители	Изградба на нов водовод	05.98 - 11.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.233.486 922.506	Завршен
103	Водосн. на с. Крупиште	с. Крупиште, Карбинци	400 жители	Реконструкција на водовод	05.98 - 11.98	МЦМС, општина и иницијативен одбор	МЦМС 618.497 298.497	Завршен
104	Водосн. на с. Дебриште	с. Дебриште, Росоман	166 жители	Изградба на нов водовод	06.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.740.112 849.612	Завршен
105	Водосн. на с. Владиловци	с. Владиловци, Извор	138 жители	Изградба на нов водовод	06.98 - 11.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.687.394 795.044	Завршен
106	Водосн. на с. Шоп Рудари	с. Шоп Рудари, Кратово	282 жители	Изградба на нов водовод	06.98 - 12.98	МЦМС, општина и иницијативен одбор	МЦМС 1.582.098 632.098	Завршен
107	Водосн. на с. Чифлик	с. Чифлик, Демир Капија	170 жители	Изградба на нов водовод	06.98 - 11.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 2.327.400 1.520.000	Во спроведув.
108	Водосн. на с. Корешница	с. Корешница Демир Капија	550 жители	Доградба на стар водовод	06.98 - 11.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 3.692.400 2.180.400	Во спроведув.
109	Водосн. на с. Четирце	с. Четирце, Куманово	600 жители	Изградба на нов водовод	05.98 - 04.99	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 6.050.000 1.150.000	Во спроведув.
110	Водосн. на с. Г. Стубол	с. Г. Стубол, Пробиштип	210 жители	Догадба на нов водовод	09.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.200.000 610.000	Во спроведув.
111	Водосн. на с. Г. Дивјаци	с. Г. Дивјаци, Крушево	97 жители	Изградба на нов водовод	09.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 2.150.000 1.200.000	Во спроведув.
112	Водосн. на с. Црвулево	с. Црвулево, Карбинци	124 жители	Изградба на нов водовод	09.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.430.000 980.000	Во спроведув.
113	Водосн. на с. Г .Барбарево	с. Г. Барбарево, Пробиштип	106 жители	Изградба на нов водовод	07.98 - 05.99	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.920.000 620.000	Во спроведув.
114	Водосн. на с. Борино	с. Борино, Крушево	598 жители	Реконструкција на водовод	09.98 - 05.99	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 3.550.000 1.500.000	Во спроведув.
115	Водосн. на с. Прстен	с. Прстен, Валандово	150 жители	Доградба на стар водовод	09.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 2.287.000 1.200.000	Во спроведув.
116	Водосн. на с. Г. Коњари	с. Г. Коњари, Прилеп	780 жители	Изградба на нов водовод	10.98 - 12.98	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 3.880.000 980.000	Во спроведув.
117	Водосн. на с. Кумарино	с. Кумарино, Велес	140 жители	Изградба на нов водовод	09.98 - 04.99	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 1.990.000 890.000	Во спроведув.
118	Водосн. на с.Виниче	с. Виниче, Гази Баба	510 жители	Доградба на нов водовод	09.98 - 05.99	МЦМС и иницијативен одбор	МЦМС 4.050.000 2.100.000	Во спроведув.

Програма за основно и здравствено образование на групите во неповолна и маргинализирана положба 1998

Бр.10 030	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади денари)	Статус
201	Детска градинка	Гевгелија	Деца	Техничка помош	02. 1998	ЕМЦ Струмица	263.500	Завршен
101	Техничка помош за Хомос и Месечина	Скопје и Гостивар	Роми	Техничка помош	1998	Хомос-Скопје, Месечина-Гостивар Месечина-Гостивар	308.962	Во спроведув.
101	Апарати за читање	Национално	Хендикепирани	Техничка помош	11. 1998	МЦМС	40.000	Во спроведув.
102	Курс за описменување	Скопје	Жени Албанки	Обука	12. 1998 - 04. 2001	САЖМ Скопје	731.128	Во спроведув.
103	Ромите и нивните социо-економски, култ. и образ. карак. на Балканот	Балкански семинар	Роми	Меѓународна соработка	11. - 12. 1998	Месечина-Гостивар Даја-Куманово	636.489	Во спроведув.
104	Курсеви за преквалиф.	Регионално	Роми	Обука	12. 1998 - 06. 1999	Даја-Куманово	1.000.000	Во спроведув.
105	Курс за кроење и шиење	Дебар	Роми	Обука	12. 1998 - 06 1999	Месечина-огранок Дебар	428.371	Во спроведув.
106	Годишна програма	Национално	Роми	Обука	12. 1998 - 12. 1999	Месечина-Гостивар	1.000.000	Во спроведув.
107	Болести на зависност кај младата ромска популација	Национално	Роми	Обука	12. 1998 - 04. 1999	Месечина-Гостивар Хомос-Скопје, Дром-Куманово	275.262	Во спроведув.
108	Едукација на младата ром. попул. за наркоман. и алкох.	Регионално	Роми	Обука	12. 1998 - 02. 1999	Даја Куманово	90.030	Во спроведув.
109	Курсеви за компјутери и англиски јазик	Регионално	Роми	Обука	12. 1998 - 05. 1999	Даја Куманово	276.870	Во спроведув.
110	Превенција на болести на зависност	Регионално	Роми	Обука	12. 1998 - 02. 1999	Пхурт Делчево	66.000	Во спроведув.
111	Семинар за сида, нарком., простит. и насилство	Скопје	Роми	Обука	12. 1998 - 02. 1999	Хомос Скопје	32.000	Во спроведув.
112	Дефектолошка теорија и практика	Национално	Хендикепирани	Информации	12. 1998 - 04. 1999	Сојуз на дефектолошки друштва	20.000	Во спроведув.
113	Вработување на лица со ментален хендикеп	Битола	Лица со ЛМР и УМР	Застапување и побирање	12. 1998 - 06. 1999	Друштво за помош на МНРЛ	175.000	Во спроведув.
114	Советодавна служба за вработување на инвалиди	Скопје	Хендикепирани лица	Застапување и побирање	12. 1998 - 12. 1999	ЕРГОС Скопје	180.000	Во спроведув.
115	Курсеви за компјутери и англиски јазик	Делчево	Роми	Обука	12. 1998 - 02. 1999	Пхурт Делчево	200.000	Во спроведув.
116	Информатор Месечина	Национално	Роми	Информации	12. 1998-99	Месечина Гостивар	55.298	Во спроведув.
117	Информатор Хомос	Национално	Роми	Информации	12. 1998-99	Хомос Скопје	33.158	Во спроведув.
118	Здрав. едукац.-прва помош	Тетово	Обука		12. 1998 - 05. 1999	САЖМ огр. Тетово	252.300	Во спроведув.
119	Малигни заболувања кај жените	Кривогаштани	Обука		12. 1998 - 04. 1999	ОЖ Хоризонт Кривогаштани	146.980	Во спроведув.
120	Едукација на жени за малигни заболувања	Св. Николе	Обука		12. 1998 - 01. 1999	ОЖ Свети Николе	154.575	Во спроведув.
121	Рано откривање на малигни заболувања кај жените	Регионално	Обука		12. 1998 - 01. 1999	САЖМ огр. Житоше	126.000	Во спроведув.
122	Здравствена едукација на жени од рурална средина	Тетово	Обука		12. 1998 - 03. 1999	САЖМ огр. Тетово	248.300	Во спроведув.
123	Меѓународ. сораб. на СПМ	Национално	Пензионери	Меѓународна соработка	01. - 12. 1998	СПМ	255.000	Во спроведув.
124	Сексуално воспитание и превен. од пол. болести	Регионално	Обука		12. 1998 - 12. 1999	СОЖМ	262.752	Во спроведув.
125	Јакнење на капацитетот на СПМ во рурал. подрачја	Регионално	Пензионери	Техничка помош	12. 1998 - 01. 1999	СПМ	300.000	Во спроведув.

а) Програма за граѓанско општество

Бр.11 ПГО	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организ.	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	САЖМ - Скопје	Скопје	Жени	Административна поддршка	1998	САЖМ	27.500,00	Во спроведув.
201	Јавна дебата за Законот за здруженија на граѓани и фондации	Скопје	Општа, НВО	Застапување и лобирање	03. 98	МЦМС	10.048	Во спроведув.
202	Курс за компјутерска обука	Велес, Куманово, Гостивар, Скопје	47 претставници на 24 НВО	Обука	05. 98 - 09. 98	МЦМС, МС Велес, Ед Липа, ЗДИ	273.000	Завршен
203	Управување со проектен циклус - Месечина	Гостивар	Роми	Обука	05. 98	ХДЗР Месечина	44.241	Завршен
204	Курс за РПЦ	Охрид, Струга	Општа, НВО од регионот	Обука	05. - 06. 1998	ОЖ Струга	45.050	Завршен
205	Курс за РПЦ	Струга	ОЖМ	Обука	07. 1998	СОЖМ, МЦМС	47.350	Завршен
206	Курс за РПЦ	Попова Шапка		Обука	07. 1998	САЖМ, МЦМС	33.272	Завршен
207	Курс за компјутерска обука	Тетово, Струмица, Битола, Кавадарци	Општа, НВО	Обука	09. - 12. 1998	МЦМС, 4 НВО координатори	300.000	Во спроведув.
208	Курс за ИР/ОЈ на НВО	Кумановски регион	Општа, НВО од регионот	Обука	09. 1998	МЦМС	36.380	Завршен
209	Обука на ромски НВО	Национално	Роми	Обука	10. - 11. 1998	МЦМС, ОРМ Англунипе	101.960	Во спроведув.
210	Курс за канцелариско работење	Национално		Обука	10. - 11. 1998	МЦМС, СОЖМ	130.858	Во спроведув.
211	Курс за ИР/ОЈ на НВО	Југозападен дел на РМ	Општа, НВО од регионот	Обука	11. 1998	МЦМС, ЗЖ Бисера	50.270	Завршен
212	Курс за канцелариско работење	Национално	НВО на хендикепирани	Обука	12. 1998	МЦМС, Сојуз на слепите на РМ	63.974	Завршен
301	НВО страница	Национално	Општа	Информации	1998	МЦМС	300.000	Завршен
302	НВО билтен	Национално	Општа, НВО	Информации	1998	МЦМС	155.000	Во спроведув.
303	Адресар на НВО во РМ	Национално	НВО	Информации	09. 1998	НВО, МЦМС	396.000	Во спроведув.
401	Трибини за човековите права	Гостивар, Скопје, Куманово, Штип, Делчево	Роми	Обука	02. - 05. 1998	ХДЗР Месечина	155.110	Завршен
402	Охридско Езеро образ на мојот град	Струга и Охрид	Општа	Информации	06. - 09. 1998	ЗЕ Натура, ЕД Енхалон	110.580	Завршен
403	Форум Аналитика	Скопје	Општа	Информации	06. - 09. 1998	Центар за страт. истраж. Форум	155.000	Во спроведув.
404	Еко-журнал	Куманово	Општа	Информации	06. - 12. 1998	ЕД Липа	18.223	Во спроведув.

а) Програма за граѓанско општество

405	Жените тоа можат де го направат	Национално	Застапување и лобирање		03. - 11. 1998	СОЖМ, САЖМ	138.500	Завршен
406	Организациски развој на здр. на самохрани мајки	Штип		Обука	07. - 11. 1998	ЗСМ - Штип	51.800	Завршен
407	Пробиштипски еко глас	Пробиштип	Општа	Информации	06. - 11. 1998	ЕД Злетовица - Пробиштип	39.000	Завршен
408	Еко камп Плачковица 98	Плачковица	Општа	Обука, собири	07. - 11. 1998	ЕД Јавор, Зрновци	128.770	Завршен
409	Стари лица во потрага за своите права	Скопје		Обука, семинар	07. - 10. 1998	Здружение на жени „Ветеранки"	40.000	Завршен
410	Семинар за интеркултурно општество	Охрид	Младински НВО	Обука, семинар	08. - 09. 1998	Интеркултура - Скопје	116.920	Завршен
411	Летна меѓународна средба	Грција	Општа	Обука, конференција	08. - 11. 1998	ОМГИ, ДЕМ - Скопје	35.000	Завршен
412	Психолошки карактеристики на тимот	Скопје	Студенти	Обука	10. - 12. 1998	ССУКМ	150.000	Завршен
413	Ние и новинарите	Скопје, Гостивар, Куманово и Битола		Обука	10. - 12. 1998	Центар УМАМ - Скопје	158.245	Завршен
414	Еколошко живеење на хендикепирани лица	Штип	Хендикепирани деца	Обука	11. - 12. 1998	ЕД Виножито - Штип	88.800	Завршен
415	И ние сме деца на мајката Земја	Скопје	Општа	Информации	10. - 11. 1998	Здружение на децата бегалци од егејскиот дел на Македонија	100.000	Во спроведув.

б) Други програмски активности

Бр.11 ДИО	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организ.	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Јавна дебата за Законот за ВАТ	Скопје	Општа, 25 учесници	Застапување и лобирање	02. 1998	МЦМС, Црвен крст, Мин. за финансии	112.260	Завршен
103	Примена на Законот за здруж. на граѓани и фондации	Национално	НВО во Македонија	Информации	11. - 12. 1998	МЦМС, Здружение на судии	796.160	Во спроведув.
104	Човековите права во Македонија	Национално	Општа	Информации, обука и техн. помош	12. 98 - 12. 99	ХДЗР Месечина, ХКЧП. ДРОМ	1.955.640	Во спроведув.
501	Транзиција и меѓународна соработка	Национално	Општа	Застапување и лобирање	02. 1998	МЦМС	306.527	Завршен

Спроведени се и следните консултантски услуги и проекти во кои МЦМС обезбедил логистичка поддршка:

98-04 КУС 101 Мисија за евалуација во Централна Азија
98-04 ЛОП 102 Курс за институционален развој на НВО од Источна Европа
98-04 ЛОП 103 Студиска посета на претставници на организацијата Агринас - Албанија на Македонија

08 РАЗВОЈ НА СЕЛОТО

Име на проект	Бр. на проект	Име на проект	Бр. на проект
Водоснабдување на с. Горно Оризари	ПВС 101	Водоснабдување на с. Плешенци	ПВС 111
Водоснабдување на с. Горњани	ПВС 102	Водоснабдување на с. Маргари	ПВС 112
Водоснабдување на с. Црнилиште	ПВС 103	Водоснабдување на с. Бесвица	ПВС 113
Водоснабдување на с. Кадрифаково	ПВС 104	Водоснабдување на с. Кореница и Годивле	ПВС 114
Водоснабдување на с. Калково	ПВС 105	Водоснабдување на с. Трново	ПВС 115
Водоснабдување на с. Владевци	ПВС 106	Водоснабдување на с. Црешево	ПВС 116
Водоснабдување на с. Долно Чичево	ПВС 107	Водоснабдување на с. Грчиште	ПВС 117
Водоснабдување на с. Ерцелија	ПВС 108	Производство на брикети	ПСИ 101
Водоснабдување на с. Немањици	ПВС 109	Семинар за одгледување на молзни крави	ПСИ 201
Водоснабдување на с. Страцин	ПВС 110	Семинар за пчеларство	ПСИ 202

09 ПОТТИКНУВАЊЕ НА ВРАБОТУВАЊЕТО

Производство на картонска амбалажа	ППВ 101	Производство на филтери за возила	ППВ 104
Мобилна сепарација	ППВ 102	Подобрете го вашиот бизнис	ППВ 201
Ковачка работилница	ППВ 103		

10 ДОСТОИНСТВО НА ХЕНДИКЕПИРАНИТЕ И МАРГИНАЛИЗИРАНИТЕ

Инвалидска пензионерска картичка	ПДХ 101	Техничка помош за ограноци на ромските НВО	ПЈР 103
Помош за социјални институции	ПДХ 102	Здравствено образование на Ромите	ПЈР 201
Помош за СОУ	ПДХ 201	Ромско-македонски речник	ПЈР 202
СОУ Маца Овчарова	ПДХ 202	Поттикнување на образованието	ПЈР 203
Прирачник за вработување на инвалиди	ПДХ 301	Квиз: Колку знаеме	ПЈР 205
Информатор - Месечина	ПЈР 101	Компјутерска обука на Роми	ПЈР 301
Координација на ромските организации	ПЈР 102		

11 РАЗВОЈ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО

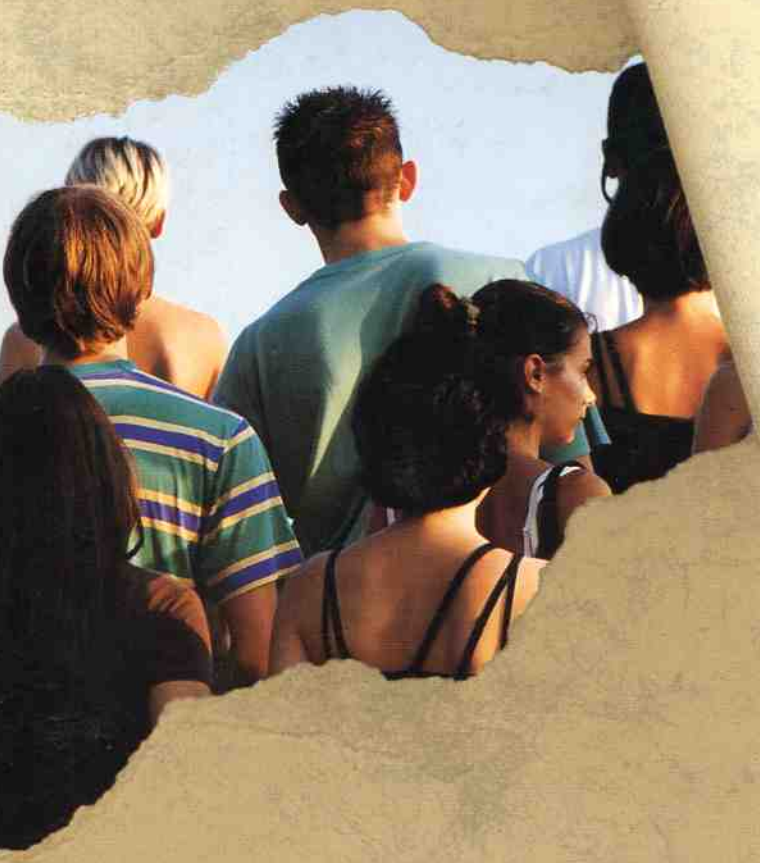
Ергос	ПГО 101	Европска диплома за раководење со проекти	ПГО 401
Паневропска унија на Македонија (ПУМ)	ПГО 102	Европски младински форум	ПГО 402
Македонска антисида асоцијација (МАСА)	ПГО 103	Женска визија	ПГО 403
Како до поголемо учество на жени во јавниот живот	ПГО 201	Балканска студент. конф.	ПГО 404
Обука на НВО за управување со проекти	ПГО 202	Тренинг на млади тренери	ПГО 405
Семинар за институционален развој на НВО	ПГО 203	Балканска конференција на Црвениот крст	ПГО 406
Курсеви за компјутери	ПГО 204	Техничка помош за ЗДИ	ПГО 407
Младинска летна школа за дијалог	ПГО 205	Меѓународен младински семинар	ПГО 408
Обука за институционален развој	ПГО 206	Билтен на ДЕМ	ПГО 409
Курсеви Windows и Word	ПГО 207	СОС телефон за деца и млади	ПГО 410
Работилница за стратешко планирање	ПГО 208	Конвенција за младинска политика	ПГО 411
Адресар на НВО	ПГО 301	Билтен на САЖМ	ПГО 412
НВО билтен	ПГО 302	Еколошка акција	ПГО 413
Адресар на НВО - дополнение	ПГО 303		



БИБЛИОТЕКА МЦМС
СЕРИЈА ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ

Издавач: **Македонски центар за меѓународна соработка**
Никола Парапунов б.б. • 91000 Скопје • Р. Македонија
Тел. ++389 91 **365 381** • Факс. ++389 91 **365 298** • П.Ф. 835
e-mail: **mcms@informa.mk** • **www.mcms.org.mk**
Програм директор: **Сашо Клековски**
Одговорен уредник: **Гонце Јаковлеска**
Лектор: **Виолета Танчева Златева**
Фотографии: **Фото архива на МЦМС**
Фотографија на насловна страница: **Марин Димески**
Графички дизајн: **TOTEM дизајн тим**
Prepress и организација на печат: **TOTEM репро студио**
Тираж: **1000 примероци**

Според мислењето на Министерството за култура бр.07/4385/2 од 09.07.1998. за публикацијата „Годишен извештај" се плаќа данок по повластена даночна стапка



ISSN 1409-6056